

ΚΟΝΙΤΣΑ

85. Μάρτις - Απρίλης 1999

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΟΡΓΑΝΟ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΤΡΙΤΗ, ΤΕΥΧΟΣ 85 ΔΡΧ. 300
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελ.
Δήμος Μαστοροχωρίων	53
Ιστορικές μνήμες Ε. Ευαγγελίδη	56
Ο Πρωθυπουργός στη Μολυβδοσκεπάστη Α.Ρ. .	57
Για...ανθρωπιστικούς λόγους! Στ.	59
Οδοιπορικό στην Καππαδοκία, Α. Χατζνεφραιμίδη	62
58 χρόνια από τη Γερμ. Εισβολή, Δ. Αραμπατζή	67
Η βοτανική στην Κόνιτσα, Θ. Χήτου	71
Το βουνίσιο τσάι, Η. Παζήση	76
Η τιμή της νύφης. Π. Λαζαρόπουλου	77
Διάφορα ανέκδοτα, Αναστ. Ευθυμίου	79
Πως... δεν σκοτώσαμε τα γουρούνια, Α. Πορφύρη	81
Πάσχα στο Πεκλάρι Κ. Κίτσιου	83
Περικοπές από το βιβλίο, Γ. Ζήμουρα	85
Η ημέρα της Γυναίκας, Όλγας Χούψια	87
Η παπαρούνα (ποίημα) Δ. Μπόγδου	88
Οι Παλαιοσελίτες ερωτούν	89
Ας είμαστε άγρυπνοι, Λ. Εζνεπίδη	90
Ρευνίκο ή Καστράκι, ΣΤ.	91
Κοπή πίτας Συνδέσμου Βούρμπιανης	92
Σχόλια-Ειδήσεις-Κοινωνικά	93

Φωτ. εξωφ. Θ. Χήτου (Από τη κλωρίδα με...

**Εκδίδεται από Συντακτική
Επιτροπή**

**Ανδρέου Ηλίας
Ζώτος Θεόφιλος
Τουφίδης Σωτήρης
Τσιάγκης Ικαρος**

**Υπεύθυνος σύμφωνα
με το νόμο:**

**Σωτ. Τουφίδης
Κόνιτσα 44.100
Τηλ. (0655) 22.464, 22.212
Fax: (0655) 22.464**

**Γραφικές Τέχνες
ΘΕΟΔΩΡΙΔΗ**

Τηλ.-Fax: (0651) 77358

**Ετήσια συνδρομή: Εσωτερικού Δρχ. 2.000
Εξωτερικού, Δολ. USA 20 Αυστραλ. 30
Αλληλογραφία - Συνδρομές - Εμβάσματα
στον υπεύθυνο του περιοδικού Σ. Τουφίδη
ή στο Βιβλιοπωλείο «ΕΛΕΓΕΙΟ» Θ. Ζώτου, Κόνιτσα**

Δήμος Μαστοροχωρίων, συνέντευξη Δημάρχου

Στο προηγούμενο τεύχος μας είχαμε καλέσει τους δύο νέους Δήμους μας να βοηθήσουν το περιοδικό μας, προβάλλοντας μέσα από αυτό το έργο τους, ενημερώνοντας τους δημότες τους.

Ο Δήμαρχος Μαστοροχωρίων ανταποκρίθηκε στην πρότασή μας και μας παραχώρησε την παρακάτω συνέντευξη. Πριν μπούμε στα κύρια θέματα του Δήμου Μαστοροχωρίων, θα κάνουμε μια μικρή αναφορά στη βιογραφία του Δημάρχου. Ο Γρηγόριος Παπανώτης είναι τέκνο του Αντωνίου και της Βικτωρίας. Είναι "γέννημα θρέμα" της Επαρχίας μας. Γεννήθηκε στο Πληκάτι και τέλειωσε το δτάξιο Γυμνάσιο Κόνιτσας. Σπούδασε στο οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών (Α.Σ.Ο.Ε.Ε.), όπου τελείωσε το Τμήμα Διοίκησης επιχειρήσεων και το Οικονομικό Τμήμα. Από το έτος 1987 εργάζεται στα Ιωάννινα ως Οικονομικός Δ/ντής σε διάφορες επιχειρήσεις. Παράλληλα ασχολείται με το διδακτικό και συγγραφικό έργο, καθώς και με τη σύνταξη οικονομοτεχνικών μελετών. Με την Τοπική Αυτ/ση ασχολήθηκε ενεργά από το έτος 1994. Την περίοδο 1995-1998 ήταν Πρόεδρος στην πρώην Κοινότητα Πληκατίου.

Ερώτηση: Κύριε Δήμαρχε, για καλύτερη πληροφόρηση στους αναγνώστες του "Κόνιτσα", μπορείτε να μας κάνετε μια χωροταξιακή περιγραφή του νέου Δήμου;

Απάντηση: Ο Δήμος Μαστοροχωρίων συστήθηκε με το Νόμο 2539/97 και αποτελείται από τις ακόλουθες 12 πρώην Κοι-

νότητας: Ασημοχωρίου, Βούρμπιανης, Γοργοποτάμου, Δροσοπηγής, Καστανέας, Κεφαλοχωρίου, Λαγκάδας, Οξυάς, Πλαγιάς, Πληκατίου, Πυρσόγιαννης και Χιοιιάδων. Έχει έδρα το Δημοτικό Διαμέρισμα Πυρσόγιαννης. Η περιοχή του Δήμου υπάγεται γεωγραφικά στο χώρο της βόρειας Πίνδου. Χωρικά καταλαμβάνεται το βόρειο τμήμα του Νομού Ιωαννίνων και της Επαρχίας Κόνιτσας. Αποτελεί τμήμα της λεκάνης απορροής του ποταμού Σαρανταπόρου ο οποίος είναι διαχωριστικό όριο των ορεινών συγκροτημάτων Γράμμου και Σμόλικα. Η συνολική έκταση (ιδιωτική, δημόσια, δημοτική) των Δημοτικών Διαμερισμάτων που τον συγκροτούν ανάρχεται σε 271.160 στρέμματα, που αντιπροσωπεύει ποσοστό 5% περίπου των συνολικών εκτάσεων του Νομού Ιωαννίνων και το 35% της Επαρχίας Κόνιτσας. Ο στατιστικός πληθυσμός που προκύπτει από τα στοιχεία της ΕΣΥΑΑ (απογραφή 1991) ανέρχεται σε 1913 άτομα. Ο σημερινός πληθυσμός του Δήμου Μαστοροχωρίων δεν είναι παρά ένα μικρό κομμάτι μιας άλλοτε ζωντανής και ανθηρής τοπικής κοινωνίας με πλούσια πολιτιστικά χαρακτηριστικά.

Ερώτηση: Ως νεοκλεγείς Δήμαρχος στο νεοσύστατο Δήμο ποιά ήταν τα προβλήματα που αντιμετώπισατε και ποιές είναι οι προτεραιότητες που δώσατε σ' αυτά;

Απάντηση: Με την εφαρμογή του Ν 2539/97 "Ιωαν. Καποδίστριας" καθιερώθηκαν ριζικές αλλαγές στην οργάνωση της Τοπ. Αυτ/σης. Οι αλλαγές αυτές ανα-

πόφευκτα δημιούργησαν ανησυχίες και προβληματισμούς στους κατοίκους σχετικά με την αντιμετώπιση των καθημερινών προβλημάτων. Πρώτη λοιπόν προτεραιότητα του Δήμου είναι η οργανωτική και λειτουργική ετοιμότητά του για να αντιμετωπίσει αυτά τα προβλήματα άμεσα και αποτελεσματικότερα, ούτως ώστε ο Πολίτης αφενός να μην αισθανθεί αυτές τις αλλαγές, αφετέρου να αρχίσει να συνειδητοποιεί ότι όταν ενεργούμε συλλογικά, έχουμε περισσότερες πιθανότητες να επιτύχουμε, παρά όταν δρούμε μεμονωμένα. Φρονώ έτσι ότι θα αρχίσει να απαγκιστρώνεται από στείρες μικροτοπικιστικές αντιλήψεις.

Ερώτηση: Ποιές είναι οι υπηρεσίες που θα προσφέρετε ως Δήμος στην ύδρευση και την καθαριότητα στα Δημοτικά Διαμερίσματα;

Απάντηση: Όλα τα Δημ. Διαμερίσματα του Δήμου υδροδοτούνται μέσω φυσικής ροής από πηγές. Έχει γίνει καταγραφή των προβλημάτων σχετικά με την επάρκεια νερού, καθώς και της κατάστασης των δικτύων. Η προσπάθειά μας επικεντρώνεται στην εξασφάλιση επάρκειας νερού, αντιμετωπίζοντας τα μικροπροβλήματα που παρουσιάζονται σε πολλά δίκτυα ύδρευσης και έχουν γίνει προτάσεις για αντικατάσταση των παλαιών δικτύων. Ένα από τα μεγαλύτερα προβλήματα του Δήμου μας, πιστεύω όμως και όλων των νεοσύστατων Δήμων, είναι η ανεξέλεκτη διάθεση των απορριμμάτων από τους κατοίκους σε διάφορους χώρους και η καθαριότητα. Το Δημοτικό μας Συμβούλιο αποφάσισε να μισθώσει σε όλα τα Δημ. Διαμερίσματα ένα αυτοκίνητο από ιδιώτη

που θα συλλέγει τα απορρίμματα και θα απορρίπτει σε συγκεκριμένο χώρο, καθώς και η τοποθέτηση κάδων απορριμμάτων. Βέβαια αυτή η λύση είναι προσωρινή. Η οριστική λύση θα δοθεί από την Πολιτεία, η οποία θα δημιουργήσει στο Νομό Ιωαννίνων, χώρους υγειονομικής ταφής απορριμμάτων (Χ.Υ.Τ.Α.).

Ερώτηση: Πως θα αντιμετωπίσετε την εξυπηρέτηση των δημοτών σε διοικητικά θέματα;

Απάντηση: Η εξυπηρέτηση των δημοτών σε διοικητικά θέματα γίνεται σήμερα στα Δημοτικά Διαμερίσματα. Σ' αυτήν την πρώτη φάση, που χρονικά την προσδιορίζω μέχρι το τέλος του Ιουνίου 99, οι πρώην γραμματείς και υπάλληλοι του Δήμου πλέον θα επισκέπτονται τα Δημ. Διαμερίσματα για την εξυπηρέτηση των δημοτών με πρόγραμμα που καθορίσαμε τον Ιανουάριο. Με την ολοκλήρωση της μηχανοργάνωσης και την κατάρτιση του ενιαίου Δημοτολογίου, πάλι ο Δημότης θα εξυπηρετείται από το Δημ. Διαμέρισμα που κατάγεται ή από το Δήμο αν θέλει μ' ένα τηλεφώνημα που θα κάνει στα γραφεία του Δήμου, είτε στο Τοπικό Συμβούλιο του Διαμερίσματος. Όλα τα γραφεία του Δήμου στα Δημ. Διαμερίσματα έχουν εξοπλισθεί (fax φωτοτυπικά) ώστε οποιοδήποτε έγγραφο ζητήσει ο Δημότης μπορεί να το έχει. Θα το υπογράψει ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου, ύστερα από εξουσιοδότηση δική μου. Ακόμα αφού στην έδρα του Δήμου μας υπάρχει ταχυδρομικό γραφείο η αποστολή και η παραλαβή οποιαδήποτε εγγράφου μας μπορεί να είναι στα Δημ. Διαμερίσματα την αμέσως επόμενη μέρα από τη σύνταξή του.

Για να μπορέσει ο Δήμος να λειτουργήσει αποτελεσματικά, η διοίκηση πρέπει να ασκείται πλησιέστερα στον Πολίτη, έτσι ώστε να μπορεί να αντιλαμβάνεται σαφέστερα τα προβλήματά του και να μπορεί να τα αντιμετωπίζει με αμεσότερο και λειτουργικότερο τρόπο.

Ερώτηση: Ποιά είναι η βοήθεια από την Πολιτεία στην οργάνωση του Δήμου;

Απάντηση: Η Πολιτεία αυτό το σύντομο χρονικό διάστημα έχει βοηθήσει με τη σύσταση των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας και με την απασχόληση στους Δήμους, έστω και για την πρακτική τους εξάσκηση, των νέων επιστημόνων διαφόρων ειδικοτήτων, που θα στελεχώσουν τους Δήμους μετά το πέρας της εκπαίδευσής τους. Θεωρώ όμως ότι η οργάνωση του κάθε Δήμου είναι κύρια, ζήτημα της Δημοτικής Αρχής και πιστεύω ότι ο Δήμος μας σ' αυτό το θέμα θα είναι από τους πρώτους που θα έχει οργανωθεί, θα έχει μηχανοοργανώσει τις Υπηρεσίες του και θα έχει εφαρμόσει το διπλογραφικό σύστημα λογιστικής, που υποχρεούνται οι Δήμοι να εφαρμόσουν από το 2.000 για την καλύτερη διαχείριση και παρακολούθηση της οικονομικής θέσης, των Ο.Τ.Α.

Ερώτηση: Ποιός θα είναι ο τρόπος επικοινωνίας με τους δημότες σας, μονίμους κατοίκους των Δημ. Διαμερισμάτων και μη μονίμους;

Απάντηση: Ο καλύτερος τρόπος επικοινωνίας είναι η επαφή με τους κατοίκους, με επισκέψεις στα Δημ. Διαμερίσματα, καθώς και με συναντήσεις με τους Συλλόγους και Αδελφότητες. Επίσης σε συνεργασία με τα Τοπικά Συμβούλια θα ο εργα-

ζώνουμε γενικές συνελεύσεις κατοίκων, για να μπορούμε να καταγράφουμε τα προβλήματα και να δίνουμε λύσεις, στο μέτρο πάντα των δυνατοτήτων μας.

Ερώτηση: Επειδή συζητείται και δεύτερη φάση των συνενώσεων, μπορεί ο Δήμος Μαστοροχωρίων να είναι βιώσιμος;

Απάντηση: Προφανώς εννοείτε οικονομικά βιώσιμος. Ένας οργανισμός για να είναι βιώσιμος θα πρέπει τα έσοδά του που θα προέρχονται από την άσκηση δικών του δραστηριοτήτων και όχι από κρατικές επιχορηγήσεις, καθώς και από την είσπραξη φόρων και τελών να είναι μεγαλύτερα ή τουλάχιστον ίσα με τα έξοδά του. Κανένας δήμος στην Ελλάδα από τους υπάρχοντες δεν είναι βιώσιμος, με την έννοια που προανέφερα. Όλοι είναι καταχρεωμένοι συνυπολογίζοντας και τις επιχορηγήσεις της Πολιτείας. Πιστεύω ότι ο Δήμος μας θα είναι από τους πιο νοικοκυρεμένους Δήμους. Είναι ένας Δήμος που διαθέτει μια πλούσια ποικίλη πολιτιστική κληρονομιά και φυσικές ομορφιές, που αν προβληθούν επαρκώς και οεργανωμένα θα αποτελέσει πόλο έλξης τουριστών ειδικών ενδιαφερόντων. Η καθυστέρηση που παρατηρείται οφείλεται βέβαια στην έλλειψη ξενοδοχειακής και ελλιπούς τουριστικής υποδομής, στην μη αξιοποίηση των μνημείων και των χώρων ιδιαίτερου ενδιαφέροντος της περιοχής, στην έλλειψη οργανωμένης προβολής. Η αντιμετώπιση των παραπάνω προβλημάτων καθώς και η ενίσχυση της κτηνοτροφίας, που αποτελεί μια κύρια πηγή εισοδήματος του ενεργού παραγωγικού πληθυσμού, θα καταστήσει το Δήμο Μαστοροχωρίων βιώσιμο (βιολογικά).

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΝΗΜΕΣ ... Περραιώνιας η ΔΘΞΑ ΜΟΝΑΧΗ

25 Μαρτίου 1821, ημέρα δόξας και ηρωισμού. Ημέρα του Επίσημου πλέον ξεσηκωμού του Ελληνικού

*και στεφάνι στην κόμη φορεί
γινωμένο από λίγα χορτάρια
πούχαν μείνει στην ΕΡΗΜΗ*

ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΕΣ.

Αφού τώρα ενώ τα Μ.Μ.Ε. μεταδίδουν την εξαθλίωση των υπόδουλων λαών, το άδικο του ισχυ-

Έθνους, ύστερα από 400 χρόνια σκλαβιάς. Τετρακόσια χρόνια υποδουλωμένα στον πιο βάρβαρο λαό της οικουμένης. Μετά την άλωση της Πόλης το 1453, όπου και η ουσιαστική υποδούλωση του Γένους μας μέχρι την πολυπόθητη μέρα της Ελληνικής Επανάστασης, πόσες γενεές δεν ζούσαν με το όνειρο και την ελπίδα της απελευθέρωσης; Πόσες γενεές δεν προσπάθησαν να αποτινάξουν την σκλαβιά, τον εξευτελισμό, την καταράκωση του ανθρώπου και δεν πνιγίκαν στο αίμα;

Παντού απελπισία, παντού δυστυχία παντού αδικία, παντού εξευτελισμός και ταπείνωση.

Τι να πρωτοθυμηθεί κανείς για τα χρόνια εκείνα; Τα σκλαβοπάζαρα; τους εκατοντάδες εξισλαμισμούς; τις αγχόνες; τον χλευασμό των παπάδων; τον εξευτελισμό της γυναίκας σε κάθε σατανική επιθυμία του κατακτητή; ή το αποκορύφωμα της βαρβαρότητας την αρπαγή των μικρών αγοριών και την δημιουργία γεννιπσάρων;

Ελληνικά γράμματα, ήθη και έθιμα τις πρώτες δεκαετίες άγνωστα. Μερικά δήθεν προνόμια ή κατά τη σημερινόν "Ανθρώπινα δικαιώματα" ήταν υποτυπώδη έως ανύπαρκτα. Για το Ραγιά δικαιοσύνη και δική του περιουσία ήταν άγνωστα. Για το Ραγιά βοήθεια από τον έξω κόσμο ούτε για σκέψη. Οι Μεγάλοι της εποχής εκείνης όχι μόνον δεν μας υπολόγизαν, αλλά ενέδιδαν στον εξαφανισμό μας. Ποιοί όμως Μεγάλοι και ποιοί δίκαιοι τότε; αφού τώρα στην Ανατολή της 3ης χιλιετηρίδας το Δίκαιο είναι πάντοτε με το συμφέρον των ισχυρών. Αφού σήμερα ηγέτες λαών που ζητούν Ελευθερία και ένα κομμάτι γης για να φτιάξουν το σπίτι τους, την Πατρίδα τους, χαρακτηρίζονται αναλόγως ή ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΕΣ ή

ρού, αλλά οι ΤΑΓΟΙ κουφεύαν, πόσο μάλλον τότε που ούτε πραγματική ενημέρωση υπήρχε αλλά και που ο Βάρβαρος και Απολίτιστος Ανατολίτης κατακτητής απαντούσε με την κρεμάλα.

ΟΜΩΣ ο Ραγιάς δεν έχασε ποτέ την Ελπίδα του και το στήριγμα στην Παναγιά και τον θεό. Πίστευε πως κάποτε το ποθούμενο θα έλθει. Τα πάντα εκινούντο γύρω από τον Τριαδικό Θεό. Από τον όρκο της Φιλικής ΕΤΑΙΡΙΑΣ μέχρι το ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ, ως σημαία τους, ως δύναμή τους ως κουράγιο στον αγώνα, είχαν πάντοτε το Σταυρό. Δεν θελογώ και ούτε είμαι υπερασπιστής κανενός. Όταν απ' έξω μαυροφόρα απελπισία, χειροπιαστό σκοτάδι μέσα στην σκοτεινή εκκλησία με το κεράκι και με τον κίνδυνο της κρεμάλας κάποιος ολιγογράμματος παπάς, μάθαινε τα ελληνόπουλα τα γράμματα, τα τραγούδια το σταυρό τους.

Απ' αυτά τα σχολεία ξεπήδησαν αργότερα οι Φεραίοι οι Παπαφλέσπδες, οι Κολοκοιτρωναίοι, οι Σκυλόσοφοι, ο Πατροκοσμάς κ.α. Αν ο βασανισμένος τότε καλόγηρος δεν μετέδιδε στο Ελληνόπουλο την συνείδηση της Πατρίδας και το κουράγιο για ξεσηκωμό, μάλλον, σήμερα θα είμασταν στην ίδια μοίρα με τους Κούρδους. Υπάρχουν και οι αμφισβητίες, υπάρχουν και εκείνοι που δεν θέλουν να δουν την πραγματικότητα.

Όμως ποτέ δεν θα ξεριζωθεί από την συνείδηση του λαού πως Ράσο και Φουσανέλλα μαζί αδελφωμένοι ξεκίνησαν την επανάσταση και ζούμε σήμερα ελεύθεροι.

Ε. ΕΥΑΓΓΕΛΙΔΗΣ
Κόνιτσα

**ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΕΠΙΣΚΕΨΗ
ΤΟΥ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ κ. ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ
ΣΤΟ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΟ ΦΥΛΑΚΙΟ ΤΗΣ ΜΟΛΥΒΔΟΣΚΕΠΑΣΤΗΣ**

Την Κυριακή του Πάσχα (11-4-1999) ο Πρωθυπουργός της χώρας μας κ. Κώστας Σημίτης με τη σύζυγό του κ. Δάφνη επισκέφθηκε το Στρατ. Φυλάκιο της Μολυβδοσκέπαστης και συνεόρτασε το χαρμόσυνο γεγονός της Αναστάσεως του Κυρίου μας, με τους στρατιώτες-φρουρούς των συνόρων μας και τους ακρίτες-κατοίκους του επιμεθορίου Δημ. Διαμερίσματος του Δήμου Κόνιτσας, της Μολυβδοσκέπαστης.

Από ημέρες το 583 Τ.Π., με τον άξιο Δ/τή του Αντισ/ρχη Πεζ. κ. Βαζούρα Νικόλαο και τον ακούραστο και δραστήριο Δ/τή του 1ου Λόχου Προκάλυψης Λοχαγό κ. Λάκκα Αθανάσιο, προέβηκε σε σημαντικές εργασίες για την διευθέτηση του χώρου δίπλα στο Στρατ. φυλάκιο, όπου θα γινόταν η υποδοχή και ο εορτασμός του Πάσχα, κάτω από το άγρυπνο συμβουλευτικό μάτι του Υποδ/τή της VIII της Μερ/χίας Συνταγματάρχη κ. Νήρα Παναγιώτη!...

Στις όλες προσπάθειες των Στρατιωτικών Αρχών συμμετείχε ενεργά και το Δημοτικό μας Διαμέρισμα με τον καθ'

όλα επιτυχημένο και ενεργητικότατο Πάρετρό του κ. Μάνη Μιχάλη, τον Δημοτικό μας Σύμβουλο κ. Τσίπη Απόστολο και τους πάντα πρόθυμους κατοίκους του.

Έτσι την ημέρα της Λαμπρής τα πάντα είναι έτοιμα για να υποδεχτούμε το πρωθυπουργικό ζευγάρι και τους συνοδούς του! Από το πρωί, βοηθώντας και του καιρού, αρχίζουν να ψήνονται τα πασχαλινά αρνιά σε κατάλληλο χώρο που έχει διαμορφωθεί και στολιστεί και σιγά-σιγά ετοιμάζεται το Λαμπριάτικο τραπέζι με τους εκλεκτούς μεζέδες, τα κόκκινα αυγά και τις παραδοσιακές πίτες, που οι γυναίκες του χωριού μας με ξεχωριστή μαεστρία έχουν παρασκευάσει...

Περί την 12ην μεσημβρινή, το Πρω-

θυπουργικό ζευγάρι με την συνοδεία του (Γεν. Γραμματέα Περ. Ηπείρου-Νομάρχη Ιωαννίνων κ.λ.π.) φθάνει στο χωριό μας και οι κάτοικοί του με τον Δήμαρχο Κόνιτσας κ. Μάκη Χατζηφραιμίδη, τον Αντ/ρχο κ. Ντίνο Μιχάλη, τους Δημ. Συμβούλους κ.κ. Τσίπη Απόστολο και Σταυρίδη Ιωάννη και τον Πάρεδρό μας κ. Μάνη Μιχάλη, τους υποδέχονται στην πλατεία Αγίου Ευσταθίου και κοπέλα ντυμένη με παραδοσιακή στολή, προσφέρει στον Πρωθυπουργό ανθοδέσμη και εύχεται σε αυτόν το: ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ και το: ΚΑΛΩΣ ΗΛΘΑΤΕ στο επιμεθόριο Δημ. Διαμέρισμα της Μολυβδοσκεπάστης.

Στη συνέχεια ο Πρωθυπουργός και η συνοδεία του, μέσα σε ζωηρές επευφημίες και ευχές, βαδίζει προς το χώρο του Στρ. Φυλακίου, γενόμενος δεκτός από τις Στρατιωτικές Αρχές (Δ/τή 1ου Σώματος Στρατού Αντιστράτηγο κ. Ντεντελούρη Γρηγόριο -Δ/ντή VIIIης Μεραρχίας Υποστράτηγο κ. Ρούσο Παναγιώτη κ.λ.π.) ενώ στρατιωτικό απόσπασμα αποδίδεί τις ανάλογες τιμές. Πρωθυπουργός και οι συνοδοί του ανέρχεται στο Στρ. Φυλάκο, ενημερώνεται από τον Δ/ντή της VIIIης Μερχίας για την επικρατούσα κατάσταση στα σύνορα με την Αλβανία και επισκέπτεται τους χώρους του φυλακίου.

Κατόπιν έρχεται στο χώρο του εορτασμού, χαιρετά τους στρατιώτες και τον κόσμο που έχει κυριολεκτικά κατακλύσει αυτόν, ενώ ο Δήμαρχος Κόνιτσας τον καλωσορίζει προσφέροντάς του φιλοτεχνική

καλλιτεχνική αγιογραφία και ο Πάρεδρος του Δημ. Διαμερίσματος κ. Μάνης του προσφέρει ανάγλυφο σε μπρούτζινο πιάτο τον Ναό των Αγίων Αποστόλων Μολυβδοσκεπάστης, έργο μαθητή του Ιδρύματος Παιδικής Μέριμνας Κόνιτσας.

Το πιο πρωτότυπο και συγκινητικό δώρο του το προσφέρει ο ανάπηρος του χωριού μας κ. Δάφνης Αθανάσιος. Ένα κλωνάρι ελιάς και ένα κατάλευκο περιστέρι, σύμβολα ΕΙΡΗΝΗΣ και ΑΓΑΠΗΣ!...

Εκ μέρους του Πολιτιστικού Συλλόγου Κεφαλοβρύσου Πωγωνίου, που στη συνέχεια θα κοσμίσει την όλη εκδήλωση με το υπέροχο χορευτικό του κάτω από τους γλυκούς ήχους του Βορ/τη κλαριτζή Κώστα Βέρη, προσφέρεται στην κ. Δάφνη Σημίτη καλλιτεχνικά κεντημένη ξύλινη παραδοσιακή ρόκα!....

Η όλη εκδήλωση συνεχίζεται με ηπειρώτικους χορούς, ενώ ο κ. Πρωθυπουργός καταγοπευμένος χαιρετά όλους τους παρευρισκομένους και μέσα σε θερμές εκδηλώσεις επισκέπτεται Αποστακτήριο - Εκθετήριο του Αγροτικού οينوπ. Συνεταιρισμού, δοκιμάζει το υπέροχο εύγεστο τσίπουρό μας θαυμάζει την όλη εργασία του Συνεταιρισμού και περί την 13,30 ώρα μ.μ. αναχωρεί για τα Γιάννενα, επισκεπτόμενος την Ιερά Μονή Μολυβδοσκεπάστης.

Άριστα υπήρξαν τα μέτρα τάξης καθ' όλην την διάρκεια της επίσκεψης του κ. Πρωθυπουργού, που προσωπικά διηύθυνε ο Υπο/ντής της Αστυνομικής Δ/σης Ιωαννίνων κ. Φώτης Μπουραντάς.

A.P.

Για ... ανθρωπιστικούς λόγους!

Βρισκόμαστε στο λυκόφως του 20ου αιώνα και στο λυκαυγές του 21ου. Δυο χιλιάδες χρόνια μετά Χριστό και ο άνθρωπος βολοδέρνει ακόμα, έρμαιο των πρωτόγονων αιμοβόρων και αρπακτικών ενστίκτων του. Σκοτεινές δυνάμεις του οικονομικού-πολιτικού-στρατιωτικού κατεστημένου του πλανήτη μας, που εκφράζεται σήμερα από τον Κλίντον και τους ομοίους του, επιδιώκουν την επικράτηση μιας "Νέας τάξης πραγμάτων" στην Ευρώπη και κατ' επέκταση σ' όλο τον κόσμο.

Μετά την υποχώρηση του σοσιαλισμού στην πρώην Σοβ. Ένωση και την αυτοδιάλυση του συμφώνου Βαρσοβίας που για αρκετές δεκαετίες ήταν το αντίβαρο του ΝΑΤΟ στη διεθνή ισορροπία, οι Αμερικανοί αποθρασύνθηκαν και αγνοώντας προκλητικά Ο.Η.Ε. και Συμβούλιο Ασφαλείας επεμβαίνουν όπου και όπως θέλουν, με κυνικό τρόπο για την πάταξη κάθε αντίστασης, ανοίγοντας διάπλατα το δρόμο στα διεθνή μονοπώλια ν' αλωνίζουν ασύδοτα, καταληστεύοντας τον πλούτο των λαών.

Αυτές οι σκέψεις μας βασανίζουν σήμερα, σκέψεις που προβληματίζουν όλο τον ελληνικό λαό ύστερα από τους απάνθρωπους αμερικανονατοϊκούς βομβαρδισμούς στην γειτονική μας Σερβία. Δεν είναι δυνατόν, μαζί μ' όλους τους Έλληνες, να μη συμπάσχει και η "ΚΟΝΙΤΣΑ" στο δράμα ενός ελεύθερου και ηρωικού λαού ο οποίος

δοκιμάζεται φοβερά από τους διεθνείς χωροφύλακες που σπέρνουν την καταστροφή και το θάνατο με τα πιο διαβολικά όπλα που επινόησε ο νους του ανθρώπου.

Ο παρανοϊκός "πλανητάρχης" για να δικαιολογήσει τα αδικαιολόγητα και να χρυσώσει το χάπη της ωμής επέμβασης σε μια ανεξάρτητη χώρα, αναφέρει στο διάγγελμά του ότι οι βομβαρδισμοί γίνονται... για ανθρωπιστικούς λόγους! Φαίνεται ότι αυτός μας περνάει όλους... για Αμερικάνους που μπορούμε να χάσουμε ότι ασυναρτησίες μας σερβίρει. Τάχαμ καρδοπόνεσε ο ευαίσθητος ανθρωπιστής για τους Κοσοβάρους που δεινοπαθούν από τους Σέρβους.

Δυστυχώς οι λέξεις έχουν χάσει προ καιρού το νόημά τους.

Τι σοί ανθρωπιστικοί λόγοι είναι αυτοί που επικαλείται ο Κλίντον, όταν καταδαφίζει σπίτια, εργοαστάσια, γεφύρια, σχολεία, μοναστήρια και κάθε λογής κτίριο ή έργο που έγινε με πολύ χρόνο και ιδρώτα από ένα λαό ο οποίος έπαθε τα πάνδεινα από το χιπλερικό φασισμό στο Β' παγκόσμιο πόλεμο; Με ποιά ανθρωπιά σκοτώνει εν ψυχρώ χιλιάδες ανθρώπους που δεν έφταιξαν σε τίποτε, παρά μόνο εμμένουν στην άρνησή τους να υποταχτούν στη θέληση των γκάγκστερς; Ποιά είναι η προστασία των Κοσοβάρων, όταν βομβαρδίζεται η Πρίστινα (η πρωτεύουσά τους) ανηλεώς από τα αμερικανικά αεροπλάνα και

τους δολοφονικούς πυραύλους και οι κάτοικοί της φεύγουν -καραβάνια αμέτρηση - για να σωθούν οπουδήποτε;

Σιγά μη συγκινηθούμε από τα "χριστιανικά" κι ανθρωπιστικά αισθήματα του Κλίντον και της παρέας του.

Μ' αυτά δεν μπορεί να ξεγελάσει ούτε τα νήπια!

Ένας είναι ο σκοπός του: Να καθυποτάξει την ανθρωπότητα στη "Νέα τάξη πραγμάτων" που θα ευημερούν οι λίγοι και θα λιμοκτονούν οι πολλοί. Να διαλύσει τα κράτη, υποδαυλίζοντας, φυλετικά ή θρησκευτικά μίσση, και να διαγουμίσουν οι κρατούντες τα πλούτια των λαών σκορπίζοντάς τους την εξαθλίωση και την εξαχρείωσή τους.

Αν τον έκοφτε τον πλανητάρχη και το απάνθρωπο κατεστημένο που τον καθοδηγεί, η αγωνία για τα ανθρώπινα δικαιώματα των λαών, δε θα καθοδηγούσε την τούρκικη εισβολή στην Κύπρο το 1974. Πάνω από εκατό χιλιάδες Κύπριοι πρόσφυγες περιμένουν είκοσι πέντε χρόνια το γυρισμό στις εστίες τους. Δυο χιλιάδες αγνοούμενοι δεν έδωσαν σημεία ζωής και 40% της Κύπρου παραμένει υπό τουρκική κατοχή. Τόσα χρόνια πως δεν ενεργοποιήθηκαν ακόμη τα ευαίσθητα φιλανθρωπικά αισθήματα των Αμερικάνων;

Για τα εκατομμύρια Κούρδων που μακελεύουν οι μεμέτηδες κατά εκατοντάδες και τους στερούν όχι μόνο την κρατική υπόσταση, αλλά τις γιορτές, τα έθιμα, τη γλώσσα τους, γιατί τόσα χρόνια δεν καρδοπόνεσε ο Κλίντον και οι

συν αυτώ;

Μέχρι και στην παράδοση του ηρωικού αγωνιστή των Κούρδων του Οτζαλάν, στα χαϊδεμένα παιδιά τους Τούρκους συνέβαλαν... για ανθρωπιστικούς λόγους!

Αλλά μήπως έκαναν τίποτε για τα παιδιά του Ιράκ που πεθαίνουν κατα εκατοντάδες από έλλειψη φαρμάκων ή σκέφτηκαν το λαό της Κούβας που τον έχουν αποκλεισμένο τριάντα χρόνια...

Δυστυχώς οι λέξεις - όπως είπαμε και στην αρχή - έχουν χάσει πια το νόημα τους, αφού η κτηνωδία βαφτίζεται ανθρωπισμός και η οικονομική υποδούλωση, ελεύθερη οικονομία κ.λ.π.

Δικαιολογημένα και ο προκαθήμενος (Αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος) αποκάλυψε τον Κλίντον και τους συνεργούς του ΑΠΑΝΘΡΩΠΟΥΣ και ΥΠΑΝΘΡΩΠΟΥΣ.

Δεν μπορούν αυτοί που φέρνουν τόσα δεινά στους λαούς να είναι ΑΝΘΡΩΠΟΙ!

Αλλά δεν είναι μόνο οι λέξεις που έχασαν το νόημά τους στις μέρες μας, έχασαν το νόημά τους και οι διεθνείς θεσμοί.

Τι εφαρμόζεται σήμερα από τα άρθρα της περίφημης διακήρυξης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων; Τίποτε.

Τι κάνει ο Ο.Η.Ε. γι' αυτά που διαδραματίζονται στη Σερβία και αλλού; Δυστυχώς τίποτε, γιατί ελέγχεται από τους Αμερικάνους και ο Γεν. Γραμματέας του είναι τσιράκι των Αμερικάνων.

Τι ρόλο παίζει το Συμβούλιο Ασφα-

λείας με τα πέντε μέλη του; Ανύπαρκτο, αφού οι Αμερικάνοι δε το υπολογίζουν και ενεργούν όπως τους συμφέρει. Τέλος, η περίφημη Ευρωπ. Ένωση τι έκανε για τον Οτσαλάν ή για την Κύπρο; Πολιτική Πόντιου Πιλάτου.

Πως συμπεριφέρεται στο μονόπλευρο πόλεμο των Αμερικάνων στη Σερβία;

Με δουλοπρεπή και εξευτελιστική υποταγή στα κελεύσματα του υπερατλαντικού γκάγκστερ. Δυστυχώς οι ηγέτες της αποδείχτηκαν "λαπάδες" και είναι να λυπάται κανείς γιατί οι χώρες τους έδωσαν κατά το παρελθόν αγώνες σημαντικούς για ελευθερίες και ανθρώπινα δικαιώματα.

Όμως "εστί δίκης οφθαλμός, ος τα πανθ' ορά".

Κανένας ηγεμόνας δε "φτούρισε" σ' αυτόν τον πλανήτη, απ' τα παμπάλαια χρόνια, αλλά και ο νέος υπερφίαλος

πλανητάρχης δε θα εξουσιάζει αιωνίως τον κόσμο.

Τόσο αυτόν, όσο και την υπουργό του, Ουλμπράϊτ που ενσαρκώνουν τους βρυκόλακες της κόλασης, η ιστορία θα τους κατατάξει στη χορεία των Τσεγκις Χαν, Απίλα, Χίλνερ και πρέπει να περάσουν από διεθνές δικαστήριο για τα αποτρόπαια εγκλήματά τους.

Πιστεύουμε ότι σύντομα οι λαοί θα συνειδητοποιήσουν πως, αφού από τους διαβρωμένους ψευτοηγέτες τους δεν περιμένουν απολαβή, πρέπει να πάρουν την τύχη τους στα χέρια. Φωνή λαού, οργή Θεού!

Πρέπει να καταλάβουμε όλοι ότι η ελευθερία και η ανεξαρτησία των λαών εξαρτάται από τον δικό τους πατριωτισμό και όχι από τον... ανθρωπισμό των πλανητάρχων...

Σ.Τ.

Π Ω Λ Ε Ι Τ Α Ι

Το τριώροφο κτίριο που στεγάζεται το Αστυνομικό Τμήμα Κονίτσης, πλήρως ανακαινισμένο και εκσυγχρονισμένο.

Εμβαδόν κτιρίου 380 τετρ. μέτρα.

Εμβαδόν οικοπέδου 1.300 τετρ. μέτρα.

Συντελεστής δομήσεως 0.80.

Οικοδομούνται συνολικά 1.040 τετρ. μέτρα συν τα ημιυπόγεια.

Πληροφορίες:

Τηλ. **01-7517136, 01-7525301**

ΟΔΟΠΟΡΙΚΟ ΚΑΙ ΙΕΡΟ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑ ΣΤΑ ΧΩΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΑΣ ΜΑΣ ΣΤΗΝ ΜΑΚΡΥΝΗ ΚΑΠΠΑΔΟΚΙΑ

Του ΑΝΔΡΕΑ ΧΑΤΖΗΦΡΑΙΜΙΔΗ

(συνέχεια από το προηγούμενο)

Σημερώνει η 2 Σεπτεμβρίου 1997, ημέρα Τρίτη. Η πρώτη μας επίσκεψη έγινε το Μουσείο Ανατολικών Πολιτισμών στην πόλη της Άγκυρας.

Το Μουσείο αυτό ήταν ένα μεγαλοπρεπές κτίριο ειδικά διαμορφωμένο στο εσωτερικό του για να φιλοξενήσει τα ευρήματα των Ανατολικών Πολιτισμών.

Τα περισσότερα από τα ευρήματα αυτά, που ήταν πραγματικά αξιόλογα από αρχαιολογική πλευρά, αποτελούσαν μέρος του πολιτισμού των Χετταίων.

Οι Χετταίοι ήταν ένας πολύ αρχαίος λαός που έζησε στη Μ. Ασία και τη Συρία γύρω στο 2000 π.Χ. Το κράτος τους εκτεινόταν γύρω στη Χεβρώνα καταλαμβάνοντας τη Β. Συρία, την Κιλικία και την Κύπρο. Πολύ σημαντικά, όπως είδαμε και στο Μουσείο, ήταν τα πολλά πήλινα πινάκια, με επιγραφές σε σφηνοειδή γραφή. Σημαντικά είναι προπάντων τα ανάγλυφα σε βράχους και άλλα λίθινα μνημεία με θρησκευτικές κυρίως παραστάσεις. Λάτρευαν τον Θεό Ήλιο (Σοντκού), τη Σελήνη (Αστάρτη) και πολλούς άλλους μικρότερους θεούς - προσωποποιήσεις των διαφόρων φυσικών δυνάμεων. Οι Χετταίοι είχαν δείξει ιδιαίτερη επίδοση στο εμπόριο.

Το 1731 π.Χ. εισέβαλαν στη Βαβυλωνία καταλύοντας τη Δυναστεία των Χαμμουραμπί. Γύρω στο 15ο αι. π.Χ. ολόκληρη σχεδόν η Μ. Ασία ήταν στην κυριαρχία τους με πρωτεύουσα τη Χαπούσα.

Στα 1717 π.Χ. διαλύθηκαν οριστικά από τον Ασύριο βασιλιά Σαργών Β. Σφραγισμένα σε γυάλινα πλαίσια αντίκριζες τα αγάλματα των Θεών τους, τα κοσμήματα, τα οικιακά σκεύη, τα εργαλεία, τις τεράστιες επιγραφές και απεικονίσεις τους. Φύγαμε από το μουσείο με τις καλύτερες εντυπώσεις.

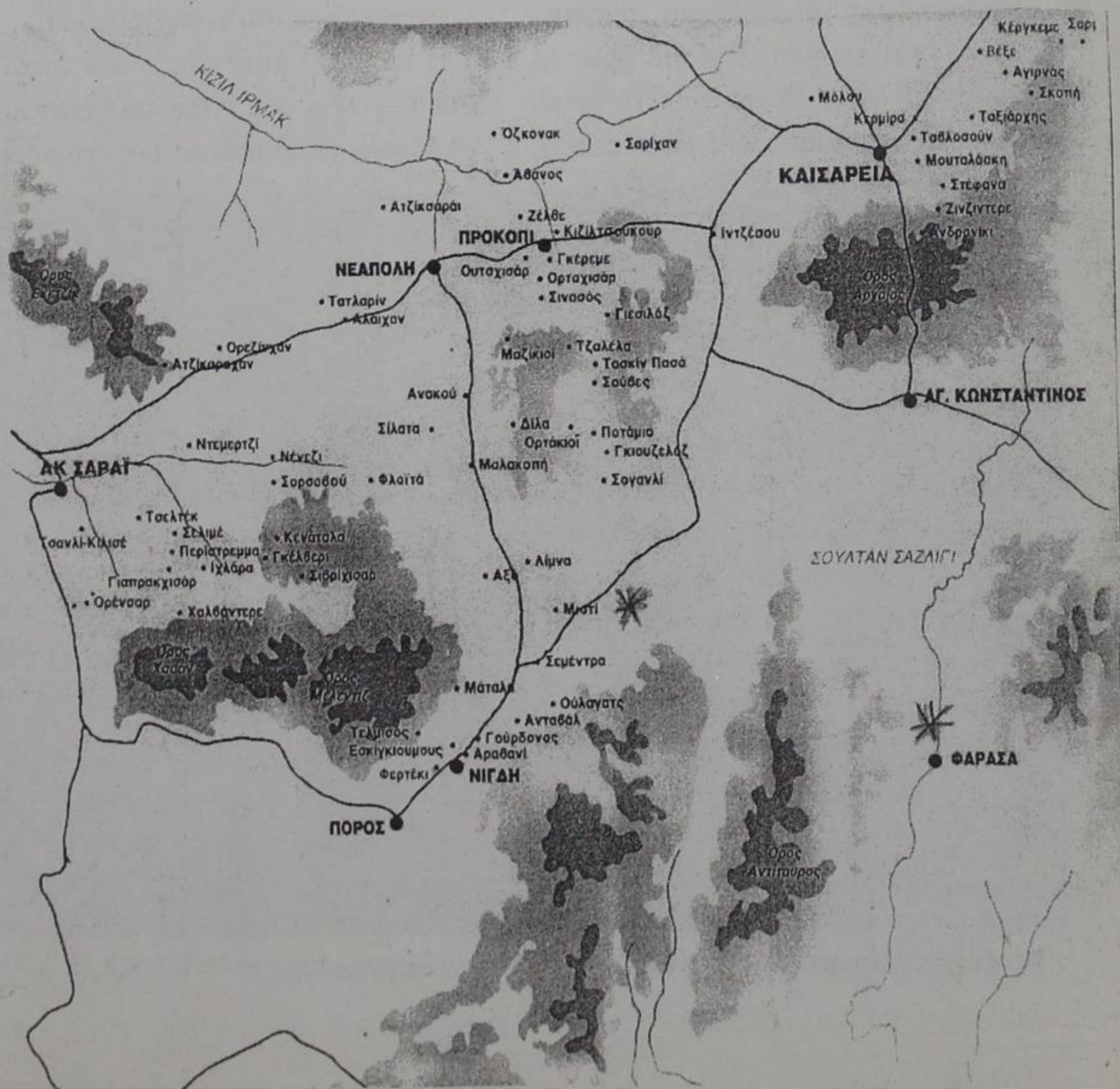
Η παραμονή μας στην Άγκυρα ήταν σύντομη. Συνεχίσαμε το ταξίδι μας με επόμενο σταθμό την ευρύτερη περιοχή της Καππαδοκίας. Η Καππαδοκία, χώρα της Μ. Ασίας, αποτελούσε άλλοτε κράτος ανεξάρτητο. Οι Έλληνες την ονόμαζαν Σύρο ή Λευκοσύρο. Ήταν γνωστή με τ' όνομα Καταονία.

Βρίσκεται ανάμεσα στον ποταμό Άλο και στο όρος Ταύρος, στον ποταμό Ευφράτη και στον Εύξεινο Πόντο. Είναι το πιο ψηλό και το πιο ψυχρό μέρος της Μ. Ασίας. Τον 6ο αι. η Καππαδοκία, που κυβερνιόνταν ως τότε από ντόπιους ηγεμόνες καταλήφθηκε από τους Μήδους και κατόπι από τους Πέρσες. Το 325 την ελευθέρωσε ο Μ. Αλέξανδρος, μετά τον θάνατό του την κυβέρνησαν οι διάδοχοί του, έπειτα πάλι ντόπιοι ηγε-

μόνες και το 17 μ.Χ. έγινε ρωμαϊκή επαρχία. Δέχθηκε από τις πρώτες χώρες τον Χριστιανισμό κι εξελίχθηκε σε σπουδαίο κέντρο της χριστιανικής θρησκείας, με πρωτεύουσα την Καισάρεια. Παράλληλα εξελληνίσθηκε ολότελα, και σε λίγο αποτέλεσε επαρχία του βυζαντινού κράτους και στρατιωτικό - για τη σημαντική γεωγραφική της θέση - κέντρο. Μεγάλες μορφές της εκκλησίας έχει να επιδείξει η Καππαδοκία, όπως τον Ευσέβιο, το Μέγα Βασίλειο, τον Γρηγόριο τον Ναζιανζηνό, τον Γρηγό-

ριο τον Νύσσης κ.α. Δοκίμασε αργότερα επιδρομές των Αράβων, καταλήφθηκε από τους Σελτζούκους Τούρκους και τον 15ο αι. μ.Χ. από τους Οθωμανούς. Το 1922, μετά την μικρασιατική καταστροφή, κατά την ανταλλαγή των πληθυσμών, οι Έλληνες της Καππαδοκίας, που είχαν εξαιρετη εθνική οργάνωση μετανάστευσαν στην Ελλάδα.

Πρώτος μας σταθμός ήταν η πόλη της Νεάπολης. Ήταν χτισμένη πάνω σε λόφο που στην κορυφή του δέσποζε το Κάστρο της πόλης, δημιουργήμα των

Σελτζούκων Τούρκων. Ξεχώρισε στα μάτια μας το καμπαναριό της εκκλησίας του Αγ. Γεωργίου. Στην ίδια περιοχή βρισκόταν και άλλη χριστιανική εκκλησία την οποία χρησιμοποιούσαν οι Τούρκοι ως φυλακή.

Αφήνουμε πίσω μας την Νεάπολη που η τούρκικη ονομασία της είναι Νεβ Σεχίρ και συνεχίζουμε το ταξίδι μας μέσα σε μια απέραντη πεδιάδα. Αρχίζουν σιγά σιγά να κάνουν την εμφάνισή τους οι πρώτες λαξευτές σπηλιές και χριστιανικές εκκλησίες, δείγμα και έμβλημα της ελληνικότητας της Καππαδοκίας.

Περάσαμε την Ανακού, στα τούρκικα Καμακλί και κατευθυνθήκαμε προς τη Μαλακοπή (Ντερίν Γκιουζιού). Το μεγαλύτερο αξιοθέατο ήταν ένα κάτω από το

έδαφος χτισμένο θα λέγαμε χωριό. Μπροστά από την είσοδο του χωριού αυτού πωλητές είχαν πάγκους με πράματεις και πουλούσαν διάφορα μικροπράγματα και κυρίως χειροποίητα χαλιά. Ήταν η πρώτη μας επαφή με ανθρώπους της επαρχίας και ειδικά της Καππαδοκίας. Άνθρωποι πολύ φτωχικά ντυμένοι, απλοϊκοί, ηλιοκαμμένοι, με το χαρακτηριστικό μουστάκι και με φωνή, ακούραστοι, διαλαλούσαν την πραγματεια τους και μας προέτρεπαν να αγοράσουμε.

Κόψαμε το καθιερωμένο εισιτήριο για να κατέβουμε στο υπόγειο χωριό.

Η είσοδος ήταν άνετη και στο ύψος και στο πλάτος. Μετά υπήρχαν μικρά σκαλιστά σκαλοπάτια, που χρειάζονται

Υπόγεια κτίρια στη Μαλακοπή όπου ζούσαν οικογένειες...

προσοχή για να τα κατέβει κανείς. Κατεβαίνοντας φτάσαμε σ' ένα τεράστιο δωμάτιο. Υπήρχαν καμάρες πελώριες, σκαλιστά σκαλοπάτια και καθίσματα, λες και δεν τα έφτιαξε άνθρωπος, αλλά τα δημιούργησε η φύση.

Κατεβαίνοντας πιο κάτω φτάνουμε στον 2ο όροφο, όπου σκαλοπάτια υπήρχαν μόνο σε μερικά σημεία. Υπήρχε ένα στενόμακρο μονοπάτι που μπορούσε να περάσει με σχετική άνεση ένα άτομο.

Οι χώροι στον όροφο αυτό ήταν αρκετά μεγάλοι.

Κατεβαίνοντας ακόμη πιο κάτω το μονοπάτι γινόταν λίγο πιο απότομο, καταφορικό και τα λαξευμένα δωμάτια άρχισαν να γίνονται πιο πολλά. Ο ξεναγός μας δείχνει ένα-ένα τα δωμάτια, που ζούσαν οι οικογένειες που έβαζαν τα ζώα τους. Σε κάποιο σημείο υπήρχε πηγάδι για να τροφοδοτούνται με νερό και σε κάποιο άλλο σημείο υπήρχε ένας αεραγωγός για να εισέρχεται αέρας και οξυγόνο. Ήταν όλα τόσο καλά σχεδιασμένα και οργανωμένα που αναρωτιέται κανείς πως τα κατάφεραν όλα αυτά με χειρωνακτική εργασία. Τα υπόγεια αυτά σπίτια θυμίζουν τις κατακόμβες των Χριστιανών.

Στην είσοδο του μονοπατιού που οδηγούσε στα μεγάλα αυτά δωμάτια υπήρχε μια μεγάλη στρογγυλή πέτρα, κωνευτή μέσα στον τοίχο, που μπορούσε κανείς, αν ήταν απ' τη μέσα μεριά, να κυλήσει και να σφραγίσει την είσοδο. Τις πέτρες αυτές τις χρησιμοποιούσαν όταν εχθροί ή

ανεπιθύμητοι επισκέπτες έκαναν επιδρομές και λεηλασίες. Σφραγίζοντας την είσοδο κάθε ορόφου οι εχθροί δεν μπορούσαν να κατέβουν στους πιο κάτω ορόφους. Μάλιστα υπήρχαν κι άλλοι μυστικοί έξοδοι που μπορούσαν να χρησιμοποιήσουν προκειμένου να διαφύγουν και να καταφύγουν σε μέρη πιο ασφαλή.

Συνολικά υπήρχαν είκοσι δυο όροφοι κάτω από την επιφάνεια της γης. Αξιοποιημένοι και ασφαλείς για τους επισκέπτες ήταν μόνο οι επτά. Τα υπόγεια αυτά σπίτια μας έκαναν τέτοια εντύπωση, που οι φωτογραφίες που τραβήξαμε ήταν πάρα πολλές.

Αργότερα επισκεφθήκαμε την εκκλησία των Αγίων Θεοδώρων. Μια εκκλησία παλιά που διασώθηκε σε καλή κατάσταση. Ήταν περιποιημένη και καθαρή. Την συντηρούσε προφανώς κάποιος Τούρκος που στεκόταν στην πόρτα και έκοβε εισιτήρια για την είσοδο στο ναό. Οι αγιογραφίες φαίνονταν καθαρά, ο γυναικωνίτης με την εσωτερική του σκάλα σώζεται ακόμη, όπως επίσης το κοίλωμα του ιερού.

Φεύγοντας από εκεί θα επισκεφτόμασταν ακόμη μια εκκλησία, αυτή των Αγίων Αναργύρων. Δυστυχώς έλειπε ο υπεύθυνος που είχε το κλειδί. Από το παράθυρο και μετά βίας ανάμεσα στα κάγκελα διακρίναμε κάποιες επιγραφές. Την εκκλησία την είχαν μετατρέψει σε τζαμί. Δίπλα στον τοίχο του Μιναρέ ξεχώριζε ένας σταυρός, σημάδι ελληνικότητας του κτιρίου.

Επόμενος σταθμός μας είναι το μικρό

χωριό ΔΗΛΑ, κοντά στην Μαλακοπή. Στο χωριό αυτό οι Έλληνες που ζούσαν εκεί πριν την μικρασιατική καταστροφή μιλούσαν την ίδια διάλεκτο, με λίγες μόνο παραλλαγές, με αυτή που μιλούσαν οι δικοί μας παππούδες στο ΜΙΣΤΙ της Καππαδοκίας, απώτερος σταθμός άλλωστε του ταξιδιού μας. Είχαν τα ίδια ήθη και έθιμα, τους ίδιους χορούς, τις ίδιες φορεσιές και τον ίδιο τρόπο ζωής. Ασχολούνταν κυρίως με την γεωργία και την κτηνοτροφία. Τα σπίτια ήταν χτισμένα με πέτρα, απλοϊκά, στη μέση ψηλά υπήρχε η χαρακτηριστική καμάρα και πάνω από την κεντρική είσοδο των σπιτιών ξεχώριζαν επιγραφές με ελληνικά ονόματα ιδιοκτητών. Στα σπίτια αυτά έμεναν Έλληνες πριν τον ξεριζωμό και οι Τούρκοι, πρόσφυγες κι αυτοί, που εγκαταστάθηκαν εκεί δεν πείραξαν καθόλου τα κτίρια. Τα άφησαν όπως ήταν.

Αρκετοί χωρικοί μαζεύτηκαν γύρω μας και με περιέργεια ρωτούσαν ποιοί είμαστε. Άνδρες ηλικιωμένοι, ψημένοι στην δουλειά, γυναίκες απλοϊκές, με την χαρακτηριστική φορεσιά και το πρόσωπο κρυμμένο με το μαντήλι.

Η κυρά-Ελευθερία που γνωρίζει την τούρκικη γλώσσα τους είπε, ότι ήρθαμε να δούμε τα χωριά των παππούδων μας, ότι είμαστε πρόσφυγες.

Κάποιος απ' αυτούς είπε: "Κι εμείς πρόσφυγες είμαστε". Μια γυναίκα μας είπε, ότι κι αυτοί δεν είναι από εκεί. Οι παππούδες τους ήταν από τη Θεσσαλονίκη. Τους έστειλαν εδώ μετά την ανταλλαγή. Έχουν και αυτοί την επιθυμία

να επισκεφθούν τα μέρη που έζησαν οι παππούδες τους, εκεί που γεννήθηκαν οι πατεράδες τους.

Είναι όμως πολύ φτωχοί για να κάνουν πραγματικότητα αυτή τους την επιθυμία. Δεν έχουν ούτε σπίτια να μείνουν και κατοικούν στα σπίτια που άφησαν οι Έλληνες. Μας διηγήθηκε κάποιος, ότι πριν από τέσσερις μήνες πέθαγε μια ηλικιωμένη που καταγόταν από τη Θεσσαλονίκη. Τελευταία της επιθυμία ήταν να την θάψουν εκεί. Εκεί που γεννήθηκε και μεγάλωσε. Έτσι και έγινε. Την πήγαν και την έθαψαν στη Θεσ/νίκη, είπε, γιατί τον τόπο που γεννήθηκες τον πονάς πραγματικά.

Οι δρόμοι στη Δήλα ήταν στενοί. Και σε μερικά σημεία μέσα στο χωριό υπήρχαν αλώνια.

Ένας ηλικιωμένος χωρικός καθάριζε και μάζευε τα μπιζέλια σε σακιά. Η εικόνα του αλωνιού ήταν πολύ γραφική και σκεφτήκαμε, πώς είναι δυνατό να δουλεύουν ακόμη μ' αυτά τα μέσα.

Η απλοϊκότητα αυτών των ανθρώπων, οι συζητήσεις που κάναμε, ο τρόπος ζωής τους, τα ξυπόλυτα παιδιά που μας ακολουθούσαν παντού, μας συγκίνησαν αφάνταστα.

(συνέχεια στο επόμενο)

**Μην ξεχνάτε
τη συνδρομή σας.
Είναι το στήριγμα
του περιοδικού μας**

**Για να θυμούνται οι παλιοί να μαθαίνουν
οι νέοι και να φρονιματίζονται**

58 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ

Στις 6 του Απρίλη 1944 και ώρα 5.15 τα στρατεύματα του Χίτλερ εξαπέλυσαν επίθεση κατά της Ελλάδας με δεκαπλάσια δύναμη πυρός και έμψυχο υλικού σ' όλο το μήκος των Ελληνογιουγκοσλάβικων και Ελληνοβουλγάρικων συνόρων. Παρ' όλα αυτά και του γεγονότος, του ότι η πατρίδα μας και ο λαός μας βρίσκονταν καταματωμένος, όμως με τον ηρωικό τους αγώνα στα αλβανικά βουνά είχαν είδη αποσπάσει τον παγκόσμιο θαυμασμό. Οι Ιταλοί φασίστες εισβολείς αποδείχτηκε ότι ήταν ανίκανοι να τα βγάλουν πέρα με τους Έλληνες. Και όλα αυτά διαδραματίζονται σε μια περίοδο που ολόκληρες αυτοκρατορίες πέφτουν σαν χάρτινοι πύργοι μπροστά στη φασιστική λαίλαπα. Αξίζει να σημειώσουμε το παρακάτω γεγονός για να κάνουμε και τη σωστή εκτίμηση της κατάστασης. Ολόκληρη Γαλλία με πληθυσμό τότε πάνω από 30 εκατομμύρια με έναν στρατό άρτια εξοπλισμένο, με δική της πολεμική βιομηχανία, δεν άντεξε στην εισβολή των Γερμανών ούτε δύο βδομάδες παρά των οχυρών στη γραμμή άμυνας Μαζινώ.

Τη στιγμή που όλη σχεδόν η Ελλάδα δεν έχει κανένα δίλημμα κι ας ήταν ματωμένη και εξαντλημένη απ' τον εξάμηνο πόλεμο και χωρίς αρκετά πολεμικά μέσα. Οι ολιγάριθμοι συγκριτικά φρουροί των Ελληνογιουγκοσλάβικων και Ελληνο-

βουλγάρικων συνόρων στα οχυρά του Ρούπελ και τα άλλα οχυρά της γραμμής άμυνας βροντοφώναζαν και πάλι στον αντίπαλο το Μολών λαβέ, αντίπαλο του "ΟΧΙ" του 40 που ταπεινώσε τις στρατιές του Ιταλικού φασισμού και έστειλε το πρώτο μήνυμα σ' όλους τους λαούς της σκλαβωμένης τότε Ευρώπης μαζί και την πρώτη συμμαχική νίκη κατά του άξονα.

Στα οχυρά του Ρούπελ επί τέσσερις μέρες τα εφεδρικά τμήματα του ελληνικού στρατού αποκρούουν τις κατά κύματα επιθέσεις των χιτλερικών. Ο συσχετισμός δυνάμεων, όμως, ήταν απογορευτικός για την επανάληψη της εποποιίας στα βουνά της Πίνδου και συνέχεια στα αλβανικά βουνά εναντίων των Ιταλών. Στην επιτάχυνση της κατάρρευσης του Μακεδονικού μετώπου συνέβαλε αποφασιστικά και η φιλοφασιστική πολιτική του καθεστώτος που δεν είχε εξασφαλίσει την απαραίτητη ενίσχυση των προκεχωρημένων φυλακίων με έμψυχο και άψυχο υλικό, ικανό να παρατείνει την αντίσταση και να προκαλέσει μεγαλύτερες απώλειες στους Χιτλερικούς, παρόλο που η γερμανική επίθεση ήταν αναμενόμενη. Αξίζει δε να σημειωθεί ότι το σύνολο των ελληνικών ενόπλων δυνάμεων κρατούνταν καθηλωμένο στα αλβανικά βουνά ενώ τη μέρα της γερμανικής επίθεσης ο τότε υπουργός στρατιωτικών Παπαδήμας με διαταγή του είχε δώσει δίμηνη άδεια στους έφε-

δρους οπλίτες του Μακεδονικού, όπως ονομάζονταν τότε, μετώπου.

Στις 9 του Απρίλη 1941 ο χιτλερικός στρατός θα καταλάβει χωρίς καμία αντίσταση τη Θεσσαλονίκη και στις 27 του Απρίλη την Αθήνα χωρίς και στην περίπτωση αυτή να συναντήσει κάποια αξιόλογη αντίσταση όχι μόνο απ' τον ελληνικό στρατό αλλά ούτε και από το αξιόλογο εκστρατευτικό αγγλικό τμήμα το οποίο βρίσκονταν τότε στη Θεσσαλονίκη με προορισμό οργάνωσης αντίστασης κατά των Γερμανών στα στενά του Πλαταμώνα σπουδαιότατο φυσικό οχυρό, όλων των εποχών, όπως διατυμπάνιζε το βασιλομεταξικό καθεστώς σ' όλους τους τόνους.

Οι Άγγλοι όμως μαθαίνοντας τη συνθηκολόγηση χωρίς όρους του Ελληνικού στρατού και τη σχετικά γρήγορη κατάρρευση του Μακεδονικού μετώπου, υποχώρησαν όπως αναφαίρεται στις εφημερίδες της εποχής εκείνης ατάκτως, γιατί δεν τους είχε δοθεί η ευκαιρία να οργανώσουν την άμυνα αφενός και κατά δεύτερο και σοβαρότατο λόγο δεν ήταν διατεθημένοι να χύσουν το αίμα τους για ξένες πατρίδες.

Πριν ακόμα καλά-καλά καταρρεύσει οριστικά το μέτωπο ο βασιλιάς και η κυβέρνησή του, μεγάλο μέρος επίσης των αξιωματούχων της 4ης Αυγούστου. κ.α. κάνουν το πρώτο άλμα επίδειξης "πατριωτισμού" καταφεύγουν στην Κρήτη, αφήνοντας πίσω τους ομοϊδεάτες τους, συνθηκολόγους με το φασισμό πολιτικούς, στρατιωτικούς και κληρικούς, τους γνωστούς μετέπειτα στο λαό μας συνεργάτες των κατακτητών δοσίλογους και για την εξυπηρέτηση τους άφησε ανέπαφο το α-

στυνομικό κράτος: χωροφυλακή και αστυνομία. Αλλά και μεσ' στη μαύρη νύχτα της σκλαβιάς που πλάκωνε τη χώρα μας στο λαό μας ούτε στιγμή δεν έσβησε η ελπίδα, η πίστη και η αυτοπεποίθηση στη δύναμή του για τη συντριβή της "Νέας τάξης πραγμάτων" που διαμορφώνονταν. Τις μαύρες εκείνες μέρες που η ηρωική μας Κρήτη ξαρματωμένη πάλευε τους ουρανόπεμτους κουρσάρους του Χίτλερ και έγραφε άλλη μια ιστορική σελίδα ηρωισμού, στη Θεσσαλονίκη στήνονταν η πρώτη σ' όλη την Ελλάδα Εθνικοαπελευθερωτική Οργάνωση με την ονομασία "ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ" 15 του Μάη, 1941, με επικεφαλής το δάσκαλο κομμουνιστή έφεδρο αξιωματικό Λασάνη. Έτσι άρχισε η νέα εποποιία ισάξια της εθνεγερσίας του 1821. Ήταν η αρχή της ΕΑΜικής Εθνικής Αντίστασης Μάης 1941 Οκτώβρης 1944.

Ο Βασιλιάς και η κυβέρνησή του μαζί με όλους τους αξιωματούχους της 4ης Αυγούστου μαζί και με ένα μεγάλο τμήμα του Ελληνικού στρατού πανικόβλητοι κάνουν το δεύτερο άλμα. Εγκαταλείπουν την Ελλάδα και πηγαίνουν στην Αίγυπτο, διαπράττοντας ένα απ' τα μεγαλύτερα και αισχρά εγκλήματα της φασιστικής τους πολιτείας. Φεύγοντας, όχι μόνο δεν απελευθέρωσαν τους πολιτικούς τους αντιπάλους, τους έλληνες πατριώτες που κρατούσαν φυλακισμένους και εξόριστους αλλά τους παρέδωσαν δεμένους στον εχθρό, στους ομοϊδεάτες τους Γερμανοπαλοβούλγαρους φασίστες κατακτητές.

Η Χιτλερική εισβολή και κατοχή τον Απρίλη του 1941 έκαψαν τελικά την ελληνική αντίσταση. Ο εξάμηνος ηρωικός αγώνας του λαού μας και του στρατού μας,

εκτός απ' τις μεγάλες απώλειες που προκάλεσε στους επιδρομείς, ανάγκασε τη Γερμανία να καθυστερήσει την επίθεσή της εναντίον της Σοβιετικής Ένωσης απ' τη μια και απ' την άλλη έδωσε τη δυνατότητα στην Αγγλία να οργάνώσει την άμυνά της και να ανακόψει τη θριαμβευτική προέλαση των δυνάμεων του άξονα στη Μεσόγειο και στη Βόρειο Αφρική.

Κατά συνέπεια η εξάμηνη αντίσταση του λαού μας συνέβαλε αποφασιστικά στην τελική ήττα των Γερμανοϊταλοβούλγαρων κατακτητών, οι οποίοι εκτός απ' την αντίσταση των συμμαχικών δυνάμεων στο Ανατολικό και Δυτικό μέτωπο είχαν να αντιμετωπίσουν και τους ξεσηκωμένους λαούς των Βαλκανίων στην αρχή και της Δυτικής Ευρώπης αργότερα που κυριολεκτικά ροκάνιζε τις δυνάμεις του άξονα σ' όλη την περίοδο του πολέμου 1941-1945 μέχρι δηλαδή την άνευ όρων συνθηκολόγηση το Μάη του 1945 της Φασιστικής Γερμανίας που τελικά είχε μείνει μόνη της.

Οι Γερμανοί, όταν κατέλαβαν την Ελλάδα, παραχώρησαν τμήματα της Μακεδονίας και της Θράκης στους συμμάχους τους Βουλγάρους. Την υπόλοιπη χώρα τη μοιράστηκαν με τους Ιταλούς. Έτσι για τη χώρα μας αρχίζει η φρίκη της τριπλής φασιστικής κατοχής. Πείνα και εξαθλίωση μαστίζει το λαό μας. Τα τρόφιμα ελάχιστα, αφού τα περισσότερα τα έπαιρναν οι κατακτητές. Η κατάσταση στις μεγάλες πόλεις και κυρίως στην Αθήνα ήταν δύσκολη και τραγική. Οι θάνατοι από την πείνα ήταν καθημερινό φαινόμενο. Ο φυσικός πλούτος της χώρας μας στέλνονταν για αξιοποίηση στα γερμανικά ερ-

γοστάσια. Λήστεψαν πάνω απ' τις μισές μετοχές όλων των τραπεζών και των επιχειρήσεων. Τύπωσαν αλογάριαστα, κατοχικά χαρτονομίσματα, μάρκα και λιρέτες, αρπάζοντας μ' αυτόν τον τρόπο όλα τα αγαθά διατροφής και ρουχισμού. Άδειάζαν μαγαζιά και αποθήκες εγκαταλείποντας έτσι στη στέρση και στη πείνα τους σκλαβωμένους έλληνες. Δέσμευσαν και άρπαξαν το λάδι, τα καπνά και τα ζώα. Και έτσι πριν ακόμα μπει ο χειμώνας, ο λαός μας βρέθηκε χωρίς ψωμί, χωρίς τροφή και ζεστασιά αντικρίζοντας έτσι κάθε μέρα το φάσμα της πείνας. Χιλιάδες άνθρωποι έπεφταν νεκροί στους δρόμους από ασπία. Μωρά πεθαίναν στην αγκαλιά των μανάδων τους, πιπιλίζοντας τις άδειες ρόγες τους. Στους σκουπιδοτενεκέδες των πλουσίων και τους καταυλισμούς του εχθρού πρωί και μεσημέρι, μικροί και μεγάλοι έψαχναν να βρουν κάτι για το στομάχι τους. Ό,τι μπορούσε να φαγωθεί για να τους κρατήσει στη ζωή. Κι όσοι είχαν τη δύναμη, όσοι κρατιόνταν ακόμα στα πόδια τους, μάζευαν σε καρότσια τους πεθαμένους απ' την πείνα και τους έθαβαν δυο τρείς και πέντε μαζί.

Τα συγκοινωνιακά μέσα μπήκαν κάτω από φοβερό έλεγχο για την καλύτερη και σίγουρη εξυπηρέτηση των κατακτητών στις μεταφορές πολεμικού υλικού και στρατού. Εκεί που τους αντιστέκονταν έβαζαν φωτιά, ρήμαζαν, βασάνιζαν, κρέμαγαν και σκότωναν αθώους άνδρες, γυναίκες και παιδιά. Η ζωή, η τιμή, και η περιουσία των ελλήνων βρίσκονταν στη διάθεση του πιο αιμοβόρου κατακτητή που είχε γνωρίσει η χώρα μας του Γερμανού, του Ιταλού και του Βούλγαρου. Συχνές ήταν

οι επιδρομές τους στα χωριά για αρπαγή τροφίμων και για παράδοση οπλισμού. Φοβισμένοι και τρομαγμένοι οι δυστυχημένοι χωρικοί μπροστά στον κίνδυνο να συλληφθούν, ξυλοκοπηθούν και φυλακισθούν συγκέντρωναν σωρό τα τρόφιμα και τα παρέδιδαν στα συνεργεία των επιδρομέων. Πολλές απ' τις επιδρομές οργανώνονταν χωρίς διαταγές των επίσημων αρχών.

Άλλες, πάλι με επίσημες εντολές σε χωριά που είχαν προϊόντα της προτίμησής των. Όταν έφθαναν στο μεσοχώρι, καλούσαν τον πρόεδρο, τον Παπά, ή άλλον υπεύθυνο και έδιναν εντολή να συγκεντρωθούν σε τόσες ώρες τόσα πράγματα, κρέατα, αυγά, τυριά, κτλ. Φυσικά τα είδη μαζεύονταν και οι επιδρομείς έμπαιναν στο αμάξι και εξαφανίζονταν στην πόλη, για να γλεντήσουν. Δίπλα σ' αυτά είχαν οργανώσει την καταλήστεψη του λαού και με τη δημιουργία εταιριών για την μονοπωλιακή εκμετάλλευση ορισμένων προϊόντων από Ιταλούς και Έλληνες συνεργάτες τους. Έτσι είχαν κάνει την εταιρεία ξυλείας και την εταιρεία κτηνοτροφικών προϊόντων. Δεν πρόκοψαν, όμως παρ' όλες τις πιέσεις τους και τη σκληρότητά τους, κάτι τέτοιο ανάλογο των περιστάσε-

ων επιχειρείται και σήμερα με το ξεπούλημα του ορυκτού γεωργικού και πλουτοπαραγωγικού μας τομέα στους ξένους και ντόπιους νεόπλουτους της χώρας μας.

Παράλληλα οι καταχτητές άρχισαν να αναζητούν Έλληνες που θα ήταν διατεθειμένοι να παίξουν το ρόλο του ρουφιάνου, του καταδότη για να συνεργαστούν μαζί τους. Όπως πάντα βρίσκονται τέτοιοι προδότες σ' όλες τις χώρες απ' τους Κουίσλιγκ μέχρι τους βρομερούς χαφιέδες και βασανιστές του λαού μας. Έτσι και τώρα βρέθηκαν προδότες πρόθυμοι να προσφέρουν τις βρώμικες και ελεεινές υπηρεσίες τους στον κατακτητή στην αρχή σαν άγνωστοι πληροφοριοδότες και αργότερα σαν φανεροί συνεργάτες των κατακτητών και οπλισμένοι δήμιοι του ελληνικού λαού, οι μειέπετια ταγματασφαλίτες ράληδες, χίτες κλπ.

Έτσι έχουμε την πατρίδα μας την εποχή αυτή μια ολοκληρωμένη και απόλυτη οικονομική, πνευματική καθώς και πολιτική υποδούλωση του ελληνικού λαού. Αυτή ήταν η "Νέα τάξη πραγμάτων" που επέβαλε ο φασισμός στη χώρα μας την άνοιξη του 1941.

*Αραμπατζής Δημήτριος - Αντιστασιακός
Συνταξιούχος Μηχανικός-Μηχανολόγος*

ΠΩΛΕΙΤΑΙ

Στο χωριό Δίστρατο Κόνιτσας η
περιουσία του Νόλα Καραγιάννη

Πληροφορίες:

Τηλ. 0297 - 22370

0651 - 29513

ΑΝΘΟΜΕΛΟ ΓΡΑΜΜΟΥ
ΓΥΡΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗΣ ΠΟΛΤΟΣ

ΖΑΡΡΟΣ ΓΡΗΓΟΡΗΣ

ΚΟΝΙΤΣΑ ΤΗΛ. 0655 99089
0665 27597

Η ΒΟΤΑΝΙΚΗ ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ

Οι εκδρομές στη φύση είναι σχεδόν σε όλους ευχάριστες. Ξεκουράζουν, γυμνάζουν, ευχαριστούν τις αισθήσεις. Κοιτάζοντας πέρα στα βουνά, ψηλά στον ουρανό οι άνθρωποι χαίρονται, θαυμάζουν, νιώθουν ελεύθεροι. Αναπολούν τα περασμένα, ζουν το παρόν, σχεδιάζουν το μέλλον.

Είναι ωστόσο και μερικοί άνθρωποι, όπως εγώ για παράδειγμα, που δεν κοιτάζουν μόνο πέρα, μακριά και ψηλά, αλλά κοιτάζουν και κοντά και χαμηλά.

Σταματούν συχνά στην άκρη του δρόμου τους, σκύβουν, ψάχνουν κάτι, και φαίνεται σαν να λένε τα μυστικά τους με κάποιον.

Αυτή τη συνήθεια την έχω κι εγώ από πολλά χρόνια (20 και πάνω). Είμαι ένθερμος φυσιολάτρης, πιστεύω στη Θεά Φύση.

Έμαθα κάπως τη γλώσσα των φυτών, συννενοούμαι μαζί τους, μου λένε τα ονόματά τους, μου μιλούν για τις οικογένειές τους, τους συγγενείς τους, την καταγωγή τους, τις συνήθειές τους και τα προβλήματά τους. Κι εγώ παίρνω προσεκτικά φυτικά δείγματα (ή μόνο φωτογραφίες, αν ένα φυτό είναι σε μικρό αριθμό) προσδιορίζω το γένος, είδος, υποείδος και οικογένεια, τα καταχωρώ συστηματικά σε καταλόγους και τα τοποθετώ με προσοχή σε φακέλλους και υποφακέλλους, αφού πρώτα τα αποξηράνω φτιάχνοντας έτσι για κάθε τόπο τη βοτανική συλλογή του.

Κατά καιρούς ασχολήθηκα βοτανικά και με την περιοχή της Κόνιτσας, όποτε βρισκόμουν εκεί για επαγγελματικούς ή ψυχαγωγικούς λόγους. Είχα "χρέος" στην Κόνιτσα

από τη δεκαετία του 1960 που υπηρετούσα εκεί ως γεωπόνος στην Αγροτική Τράπεζα. Μου άρεσε πολύ η περιοχή, μου άρεσαν οι καλοί άνθρωποι και με γοήτευσε το περιβάλλον. Έλεγα από τότε ότι η περιφέρεια της Κόνιτσας είναι η μικρή Ελβετία της Ελλάδας. Έχει και η Κόνιτσα ψηλά βουνά, ποτάμια και δάση σαν την Ελβετία, αλλά πρέπει να την ξεπερνάει σε ποικιλία φυτικών ειδών. Έχει δηλαδή η Κόνιτσα μεγαλύτερη βιοποικιλότητα από την Ελβετία τηρουμένων βέβαια των αναλογιών.

Για την περιφέρεια της Κόνιτσας το βοτανικό υλικό που συγκεντρώθηκε προέρχεται κυρίως από βασικές διαδρομές - περιοχές, τις ακόλουθες:

1) Διαδρομή Κόνιτσα-Εξοχή-Αμάραντος-Λουτρά Αμαράντου, μαζί με τις ορεινές περιοχές Κάμενικ και Γκόλιο.

2) Διαδρομή Μπουραζάνι-Βίγλα - Κλειδωνιά.

3) Διαδρομή γέφυρα Κόνιτσας μέχρι τη μονή Στομίου στον Αώο.

4) Διαδρομή Κόνιτσα-Σουσίτσα-Ελεύθερο Πάδες-Δίστρατο.

Περιλαμβάνονται στην έρευνά μας και φυτά από άλλες περιοχές της Κόνιτσας, όπως η Φούρκα κ.λ.π. αλλά στις παραπάνω τέσσερες βασικές διαδρομές έγινε συστηματικότερη μελέτη.

Στον κατάλογο των φυτών της Κόνιτσας που ακολουθεί, δεν περιλαμβάνονται όλα τα φυτά της περιοχής. Απλά καταγράψαμε όσα φυτά βρήκαμε στις βοτανικές εκδρομές στις συγκεκριμένες διαδρομές και μάλιστα περισσότερο τη θερινή περίοδο.

Πάντως όλα τα φυτά του καταλόγου περιέχονται στη βοτανική συλλογή μας, είτε σε φυτικά δείγματα τα πλείστα είτε σε φωτογραφίες και είναι προσιά σε κάθε ενδιαφερόμενο μελετητή.

Στις εν λόγω διαδρομές - περιοχές της Κόνιτσας συλλέξαμε και επεξεργαστήκαμε συνολικά 1.177 φυτικά δείγματα και προσδιορίσαμε 679 taxa που ανήκουν σε 81 οικογένειες. Ο φυτοκατάλογος συντάχθηκε κατά απόλυτη αλφαβητική σειρά, αν και είμαστε υπέρ του καταλόγου με φυλογενωπτική κατάταξη.

Τα τοπωνύμια που ακολουθούν το όνομα του φυτού στον κατάλογο είναι οι θέσεις όπου βρέθηκε κάθε φυτό. Αναφέρονται πρώτα τα περιδόφυτα (8 taxa με 5 οικογένειες) και στη συνέχεια τα Γυμνό-

σπερμα (6 taxa με 2 οικογένειες) τα Δικοτυλήδονα (570 taxa με 68 οικογένειες και τελευταία τα Μονοκοτυλήδονα (95 taxa με 6 οικογένειες)

Πλουσιότερες οικογένειες είναι οι Leguminosae (Fabaceae) με 61 taxa, Asteraceae με 52 taxa, Poaceae (Gramineae) με 46 taxa, Labiatae (Lamiaceae) με 44 taxa και Umbelliferae (Apiaceae) με 44 taxa.

Συνεργάτης μου στην εργασία αυτή ήταν ο δασολόγος Βασίλης Παπαθεμελής, τον οποίο ευχαριστώ θερμά, οικονομική δε βοήθεια μας παρέχει η Αναπτυξιακή Εταιρεία Ιωαννίνων ΕΥΡΟΒΙΟΠΑΡΚ Ε.Π.Ε.

Κόνιτσα, Θεόδωρος Χήτος

ΦΥΤΟΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΠΕΡΙΟΧΗΣ ΚΟΝΙΤΣΑΣ - ΠΤΕΡΙΔΟΡΗΥΤΑ

Adiantaceae

Adiantum capillus - veneris L. (Στόμιο)

Aspidiaceae

Dryopteris filix - mas (L.) Schott (Στόμιο, Σουσνίτσα)

Dryopteris pallida (Bory) C. Chr. ex Maire & Petitmengin

Subsp. *pallida* (Αμάραντος, Εξοχή, Μπουραζάνι, Στόμιο)

Aspleniaceae

Asplenium trichomanes L. (Στόμιο)

Ceterach officinarum DC. (Μπουραζάνι)

Equisetaceae

Equisetum arvense L. (Στόμιο)

Equisetum palustre L. (Κάμενικ)

Hypolepidaceae

Pteridium aquilinum (L.) Kuhn (Μπουραζάνι)

SPERMATOPHYTES - GYMNOSPERMAE

Cupressaceae

Juniperus communis L.

Subsp. *alpina* (Suter) Celak (Αμάραντος)

Juniperus foetidissima Willd. (Αμάραντος)

Juniperus Oxycedrus L.

Subsp. *oxycedrus* (Κάμενικ, Μπουραζάνι)

Pinaceae

- Abies borissi-regis* Mattf. (Αμάραντος, Εξοχή, Σουσνίτσα, Πάδες)
Pinus heldreichii Christ (Βασιλίτσα)
Pinus nigra Arnold. (Σουσνίτσα, Πάδες)

ANGIOSPERMAE - DICOTYLEDONES

Acanthaceae

- Acanthus balcanicus* Heywood & Rich. (Άνω Κόνιτσα)
Acanthus spinosus L. (Αμάραντος)

Aceraceae

- Acer campestre* L. (Μπουραζάνι)
Acer hyrcanum Fischer & C.A. Meyer (Στόμιο, Λαγκάδα, Δίστρατο)
Acer Monspessulanum L. (Αμάραντος, Μουραζάνι, Βίγλα)
Acer obtusatum Waldst. & Kit. (Αμάραντος, Μπουραζάνι, Στόμιο)
Acer platanoides L. (Σουσνίτσα)
Acer pseudoplatanus L. (Σουσνίτσα)

Anacardiaceae

- Cotinus coggygria* Scop. (Μπουραζάνι, Στόμιο)
Pistacia terebinthus L. (Αμάραντος)
Rhus coriaria L. (Αμάραντος, Βίγλα)

Araliaceae

- Hedera helix* L. (Μπουραζάνι)

Asclepiadaceae

- Perieloca graeca* L. (Βίγλα, Κλειδωνιά)

Asteraceae

- Achillea Setacea* Waldst. & Kit. (Φούρκα, Σουσνίτσα)
Achillea chrysocoma Friv. (Δίστρατο)
Achillea coarctata Poiret (Αμάραντος)
Achillea fraasii Schultz (Στόμιο)
Achillea grandifolia Friv. (Μπουραζάνι)
Anthemis cretica L.
 Subsp. *cretica* (Εξοχή, Μπουραζάνι)
Anthemis cretica L. Subsp. *carpatica* (Willd.) Grierson (Αμάραντος)
Anthemis triumfetti (L.) DC. (Στόμιο, Σουσνίτσα)
Arctium lappa L. (Φούρκα, Κλειδωνιά)
Artemisia absinthium L. (Στόμιο)
Artemisia alba Turra (Δίστρατο)
Artemisia campestris L. (Αμάραντος)
Artemisia vulgaris L. (Κλειδωνιά, Δίστρατο)
Bellis perennis L. (Μπουραζάνι)
Carduus nutans L. (Πάδες)
Carlina acanthifolia All. (Κάμενικ, Φούρκα)
Carlina vulgaris L.
 Subsp. *intermedia* (Schur) Hayek (Αμάραντος, Εξοχή, Μπουραζάνι, Σουσνίτσα)

- Centaurea affinis* Friv. (Αμάραντος, Βίγλα, Στόμιο)
Centaurea cyanus L. (Αρίστη)
Centaurea densiformis Adamovic (Φούρκα)
Centaurea grisebachii (Nyman) form.
 Subsp. *confusa* (Hal.) Postal (Αμάραντος, Φούρκα, Βίγλα, Σουσιτίσα)
Centaurea Subsp. *occidentalis* Gamal-Eldin a Wagenitz (Δίστρατο)
Centaurea jacea L. (Αμάραντος, Κλειδωνιά)
Centaurea salonitana Vis. (Αμάραντος, Κλειδωνιά, Στόμιο, Κόνιτσα, Σουσιτίσα)
Centaurea zuccariniana DC. (Αμάραντος)
Cirsium arvense (L.) Scop. (Άνω Κόνιτσα)
Cirsium candelabrum Griseb (Μπουραζάνι)
Crupina vulgaris Cass. (Κάμενικ, Μπουραζάνι)
Doronicum austracum Jacq. (Κάμενικ)
Doronicum orientale Hoffm. (Μπουραζάνι)
Echinops banaticus Rochel (Αμάραντος, Ηλιόραχη)
Echinops sphaeracephalus L.
 Subsp. *albidus* (Boiss. & Spruner) Kozuharov (Αμάραντος)
Erigeron acer L. (Αμάραντος, Σουσιτίσα)
Eupatorium cannabinum L. (Πυρσόγιαννη, Κλειδωνιά, Στόμιο, Σουσιτίσα)
Filago pyramidata L. (Μπουραζάνι)
Helichrysum plicatum DC. (Σουσιτίσα)
Inula britanica L. (Αμάραντος)
Inula conyza DC. (Αμάραντος, Σουσιτίσα)
Inula germanica L. (Σουσιτίσα)
Inula oculus - christi L. (Μπουραζάνι)
Jurinea mollis (L.) Reichenb. (Στόμιο)
Jurinea glycacantha (Sibth. & Sm.) DC. (Άρματα)
Omalotheca sylvatica (L.) Schultz (Σουσιτίσα)
Ptilostemon stricuts (Ten.) Greuter (Αμάραντος Εξοχή, Μπουραζάνι)
Senecio aquaticus Hill.
 Subsp. *barbareiformis* Walters (Κλειδωνιά)
Senecio gallicus Willd. (Μπουραζάνι)
Senecio jacobaea L. (Σουσιτίσα)
Senecio viscosus L. (Αμάραντος)
Solidago virgaurea L. (Αμάραντος, Κόνιτσα, Σουσιτίσα)
Stachelina uniflosculosa Sibth. & Sm. (Κάμενικ)
Tanacetum corymbosum Schultz (Αμάραντος, Μπουραζάνι, Στόμιο, Σουσιτίσα)
Xeranthemum annuum L. (Αμάραντος, Μόλισσα, Βίγλα)

Betulaceae

- Alnus glutinosa* (L.) Gaertner (Στόμιο)

Boraginaceae

- Alkanna pindicola* hausskn. (Αμάραντος, Δίστρατο)
Anchusa hybrida Ten. (Μπουραζάνι)
Byglossoides arvensis (L.) I. M. Johnston (Μπουραζάνι)

Buglossoides purpureocaerulea (L.) I. M. Johnston (Εξοχή, Κόνιτσα)

Cerinth minor L.

Subsp. *auriculata* (Ten.) Domac. (Αμάραντος)

Cerinth minor Subsp. *minor* (Κάμενικ, Κόνιτσα)

Cynoglossum columnae Ten. (Σουσνίτσα)

Echium plantagineum L. (Δίσπρατο)

Echium vulgare L. (Αμάραντος, Στόμιο, Κόνιτσα, Άρματα)

Myosotis ramosissima Rochel (Μόλιτσα, Μπουραζάνι)

Myosotis sylvatica Hoffm

Subsp. *cyanea* (Boiss. & Heldr.) Vestergren (Μπουραζάνι, Στόμιο)

Onosma helveticum Boiss. (Αμάραντος, Κόνιτσα, Ελεύθερο)

Onosma heterophyllum Griseb. (Αμάραντος)

Solenanthes scardicus Bornm. (Κάμενικ)

Symphytum bulbosum C. Schimper (Μπουραζάνι)

Symphytum ottomanum Friv. (Στόμιο, Βοϊδομάτης)

Buxaceae

Buxus sempervirens L. (Άρματα)

Campanulaceae

Asyneuma limonifolium (L.) Janchen (Κάμενικ, Μπουραζάνι, Στόμιο, Κόνιτσα)

Campanula bononiensis L. (Κάμενικ)

Campanula foliosa Ten. (Κάμενικ, Σουσνίτσα)

Campanula hawkinsiana Hausskn. & Heldr. (Στόμιο, Ελεύθερο, Άρματα)

Campanula patula L. (Αμάραντος, Στόμιο, Σουσνίτσα)

Campanula ramosissima Sibth. & Sm. (Αμάραντος, Στόμιο)

Campanula rapunculoides L. (Κάμενικ)

Campanula spatulata Sibth & Sm.

Subsp. *spruneriana* (Hampe) Hayek (Μπουραζάνι)

Campanula trachelium L.

Subsp. *athoa* (Boiss. & Heldr.) Hayek (Εξοχή, Σουσνίτσα)

Campanula trachelium Subsp. *trachelium* (Κάμενικ, Αμάραντος)

Campanula trichocalycina Ten. (Κάμενικ)

Campanula tymphaea Hausskn. (Κάμενικ)

Campanula versicolor Andrews (Αμάραντος)

Jasione jankae Neilr. (Αγία Παρασκευή, Δίσπρατο)

Cannabaceae

Humulus lupulus L. (Κλειδωνιά)

Carpifoliaceae

Lonicera alpigena L.

Subsp. *formanekiana* (Halacsy) Hayek (Σουσνίτσα)

Lonicera caprifolium L. (Στόμιο)

Lonicera etrusca G. Santi (Αμάραντος)

Lonicera periclymenum L. (Σουσνίτσα)

Lonicera xylosteum L. (Κάμενικ, Σουσνίτσα)

Viburnum lantana L. (Φούρκα)

Συνέχεια στο επόμενο

Το Βουνίσιο τσαΐ (σιδερίτης)

Του ΗΛΙΑ Ε. ΠΑΠΑΖΗΣΗ

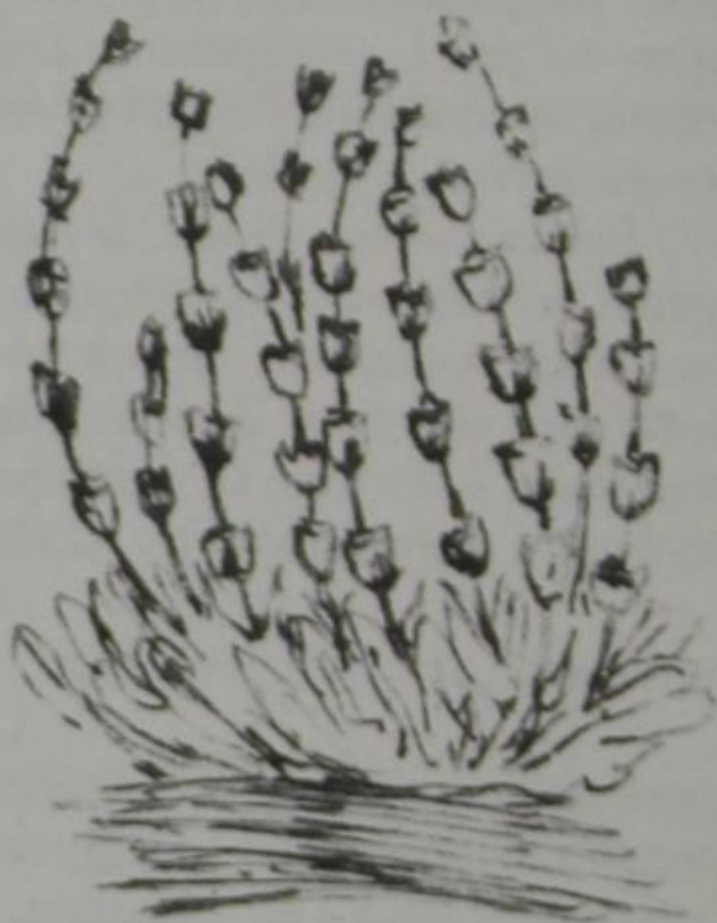
Πλησιάζει η εποχή του, η νέα εσοδεία του και η εμφάνισή του στην αγορά. Αυτό μας δίδει την ευκαιρία να πούμε μερικά λόγια για το ευγενικό αυτό φυτό, που δύναται ν' αποβεί σοβαρή πηγή εισοδήματος και εισροής ακόμη ξένου συναλλάγματος.

Είναι πόα πολύχρονη και ανήκει στην οικογένεια των χειλανθέων και στο γένος σιδηρίτης. Είναι αυτοφυές, αναπτύσσεται σε διάφορα μέρη της Ελλάδος και σε υψόμετρο πάνω από 1.000 μέτρα. Η συλλογή του γίνεται, όταν το φυτό βρίσκεται στο στάδιο της ολόκληρης ανθήσεώς του (Ιούνιο, Ιούλιο) και να διατηρεί το φυτό το χρώμα του, πρέπει να ξηραίνεται υπό σκιά. Όπως ξέρουμε είναι φυτό αρωματικό και χρησιμοποιείται σαν αφέψημα. Αντικατέστησε κατά μέγα μέρος το Ευρωπαϊκό λεγόμενο τσαΐ που με τη τείνη του διεγείρει τα νεύρα.

Η εμφάνισή του στην αγορά, στο εμπόριο και η ζήτησή του ώθησε πολλούς και στην καλλιέργειά του που γίνεται με σπορά, μεταφύτευση αυτοφυών ερριζών φυτών, μοσχευμάτων ή φύτευση ερριζών φυτών από φυτεία.

Δυστυχώς το ευγενές τούτο φυτό άρχισε να καλλιεργείται και σε κήπους και αγρούς κάτω των χιλίων μέτρων υψόμετρο και κινδυνεύει να χάσει την φυσική υπόστασή του, τη φυσική ποιότητά του για τους κάτωθι λόγους:

1) Οι καλλιεργητές για ευκολία τους, προτιμούν τις ρίζες των αυτοφυών φυτών

για καλλιέργεια και για να μη αφανισθεί αυτό το τόσο ευγενικό και αρωματικό φυτό, ν' απαγορευθεί αυστηρά η καλλιέργειά του με ρίζες των αυτοφυών φυτών και να προτιμάται η καλλιέργειά του με τους τρόπους που προαναφέραμε κοντά στα αυτοφυή φυτά.

2) Ν' απαγορευθεί η συλλογή του μπροστά από την ολοκληρωτική άνθησή του.

3) Η συλλογή του να γίνεται..., με προσοχή για να μη βγαίνουν οι ρίζες του και κατά προτίμηση να κόβεται με ψαλίδι.

Οι αρμόδιες υπηρεσίες και οι τοπικές τοιαύτες, αλλά και οι κάτοικοι να μεριμνήσουν για τη διατήρηση του φυσικού αυτού φυτού, ώστε να μη εξαφανισθεί ή να χάσει τη φυσική ποιότητά του.

Να προσέχουν οι συλλέκτες γιατί οι ρίζες του φυτού δεν είναι βαθιές και εκριζώνονται εύκολα.

Η τιμή της νύφης κι η θυσία του κόκορα

Π.Δ. ΛΑΖΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Γάμος θα πει - κι όλοι το ξέρουμε - χαρά, τραγούδι, φαγοπότι, γλέντι τρικούβερο, χορός και ξεφαντώματα ολονύχτια κι ακόμα πιο πέρα.

Μια φορά λάχαινε αυτό ο κλήρος στον καθένα, τους παλιούς καλούς καιρούς, κι ήταν το μόνο πράμα, που χαράζονταν βαθιά στη θύμησή του και τον ακολουθούσε σ' όλη του τη ζωή, που κυλούσε μονότονα και τυραννισμένα, χωρίς ιδιαιτερότητες κι άλλες εξάρσεις.

Δεν είχαν τότε σε τούτους τους τόπους εκκλησίες καταστόλιστες, ακριβές ανθοδέσμες και το ανελέητο αστραποβόλημα του φακού για το αποθανάτισμα της μεγάλης στιγμής. Μετά το χορό του Ησαΐα, γραμμή για το σπίτι και το τραπέζι, όπου ζωντάνευαν τα πατροπαράδοτα έθιμα κι ανάμεσα σε χαρές και τραγούδια και ξέφρενους ρυθμούς το ζευγάρι απογειώνονταν. Καθώς η ώρα θα προχωρεί το γλέντι θ' ανάβει και θα κορώνει.

Τούτη τη νύχτα την πρώτη του γάμου, σ' άλλες εποχές, ξετυλίγονταν μια σκηνή, που διόλου δεν διέφερε από θεατρική παράσταση, ολοζώντανη και χωρίς δοκιμές, ανοιχτή σε κάθε απρόοπτο, ευχάριστο ή δυσάρεστο, όπως το 'θελε κάποιο αρχέγονο έθιμο κι είχε να κάμει με τη γονιμότητα και την τιμή της νύφης.

Καθώς η νύχτα άπλωνε τα πέπλα της, απλώνοντας μαζί και τα σεντόνια και τα σκεπάσματα πάνω στη νυφική πασιάδα και ο γαμπρός με τη νύφη έπρεπε να αποσυρθούν στο δωμάτιο για να επιδοθούν στα συζυγικά τους καθήκοντα, με

τη συνοδεία των οργάνων, που έκρουαν χαρμόσυνους σκοπούς σ' ένα μουσικό πανδαιμόνιο, μέχρι ο γαμπρός να δαμάσει και να καθυποτάξει τη νύφη και έτσι να δώσει, έμπρακτα, δείγματα ανδρισμού. Ύστερα το ζευγάρι ντύνονταν κι εμφανίζονταν χαρούμενο, ενώ η πεθερά από το μπαλκόνι ή από κάποιο παραθύρι ανέμιζε το ματωμένο απ' το πόλεμο σεντόνι, σα δοξασμένο λάβαρο, ενώ τα πλήθη ούρλιαζαν και ξεσπούσαν σε αλαλαγμούς και πυκνές μπαταρίες επισφράγιζαν την κορυφαία στιγμή της γαμήλιας τελετής.

Την τιμή του κοριτσιού κι όλης της οικογένειας, εκείνους τους καιρούς, η σεμνότυφη κοινωνία την είχε τοποθετημένη στο απόκρυφο σημείο απ' όπου ξεκινάει ο δρόμος για την αναπαραγωγή κι ένας γεμάτος από απέραντη ηδονή για τη σάρκα και φέρνει εκστασιασμό και ανέκφραστη ευδαιμονία. Θέλητρο και κίνητρο μαζί για τη σπουδαία αυτή πράξη, που εξασφαλίζει τη διαδοχή και τη διαίωνιση του ανθρώπου πάνω στη γη.

Κι έπρεπε να διατηρηθεί μέχρι την ιερή στιγμή του γάμου, δηλωτική της παρθενίας και της αγνότητας και να καταλυθεί μόνο από τον άντρα, που θα συμπλήρωνε μαζί του τη ζωή για πάντα.

Και ακόμα να γίνει σε όλους γνωστή με τον τρόπο της μαρτυρίας του ματωμένου σεντονιού.

Όμως, αν το σεντόνι δε μάτωνε, τραγωδία περίμενε τη γυναίκα, που καλύτερο τό'χε ν' ανάξει η γης και να την καταπιεί, παρά να φτάσει σ' αυτή τη στιγ-

μή. Αντί για γέλια και χαρές, από το νυφικό κρεβάτι ακούονταν άγριες κραυγές, που διόλου δεν ξεχώριζαν από ουρλιαχτά άγριου και πληγωμένου θηρίου:

- Άτιμη, πρόστυχη, ντροπιασμένη που ήρθες να χαλάσεις το τίμιο όνομά μου! Τώρα να δεις τι σε περιμένει.

Και ορμούσε να ξεκρεμάσει τ' άρματα για να ξεπλύνει τη ντροπή. Αυτό πρόσταζε το πανίσχυρο έθιμο και κανένας δεν εναντιώνονταν σ' αυτό. Αν το θηλυκό δεν προλάβαινε να το βάλει στα πόδια ο θάνατος ή μάλλον η εκτέλεση ήταν σίγουρη και θα τη χειροκροτούσε ακόμα κι ο πατέρας της, που δεχόταν το κακό μαντάτο απαθής με τη συνηθισμένη φράση:

- Καλά της έκαμε της άτιμης έτσι που κατάντησε δεν της έπρεπε να ζήσει. Η ντροπή δεν ξεπλένεται αλλοιώς. Τώρα ποιός ήταν ο αίτιος κι αν ο πατέρας φρόντισε να προστατέψει την κόρη του, αυτό κανένας δε το συζητούσε κι ούτε ενδιαφέρονταν να μάθει. Τέτοιες έρευνες ήταν ανεπιθύμητες και συχνά οδηγούσαν σε πολύ κοντινά πρόσωπα και τα δράματα μεγάλωναν με νέες ανθρωποθυσίες στο βωμό της τιμής, που τιμή δεν είχε και χαρά στον που την είχε.

Όμως, υπήρχαν και περιπτώσεις, που οι τραγωδίες που ξεκινούσαν τη στιγμή της ερωτικής πράξης οφείλονταν σε παράξενα παιχνίδια της τύχης, καθώς ο παρθενικός υμένας, η λεπτή αυτή μεμβράνη, που στέκει αποδεικτικό στοιχείο της παρθενίας υποχωρεί εκείνη τη στιγμή, χωρίς να παθαίνει ρήξεις που προκαλούν αιμορραγία. Λες κι η φύση αποξεχάστηκε την ώρα που σκάρωνε τη σημαδιακή αυτή λεπτομέρεια κι έτσι το πρίόν της αυτό βγήκε ελαττωματικό. Ό-

μως, σε ποιόν να το πεις και ποιός να σε πιστέψει εκείνους τους καιρούς; Το λιγότερο θα σε έπαιρνε για τρελό ή ονειροπαρμένο. Έτσι η άτυχη νύφη πλήρωνε πανάκριβα αυτό το μοιραίο λάθος της φύσης.

Όμως, υπήρχε και η συνταγή του κόκορα, που πολλές πονηρές και επιτήδειες μπτέρες έβάζαν μπροστά σαν η κόρη τους έβγαινε ζωηρή και που και που στραβοπατούσε. Απ' τα πρώτα που μάθαμε είναι πως το αμάρτημα για να εξιλεωθεί χρειάζονταν θυσίες. Για το αμάρτημα της τιμής έφτανε και περίσσειε η θυσία ενός κόκορα. Το αίμα του έμπαινε σ' ένα μπουκαλάκι και η κόρη, κατάλληλα δασκαλεμένη, το άδειαζε πάνω στην κρίσιμη στιγμή, αφήνοντας γλυκιά πονεμένη φωνούλα κι έτσι ούτε γάτα ούτε ζημιά. Σε τέτοιες περιπτώσεις ήταν μιλημέως κι ο γαμπρός, που για κάποιο λόγο που στέκονταν δυνατότερος απ' το έθιμο, παράβλεπε το γλίτσημα της υποψήφιας γυναίκας του κι αυτό που γίνονταν ήταν στάχτη στα μάτια του κόσμου για να κρατηθεί κλειστό το στόμα του.

Για κάθε αρρώστια υπάρχει κι ένα φάρμακο και κάθε δηλητήριο έχει το αντίδοτό του. Φτάνει να ξέρεις να το βρεις, να είσαι επιτήδειος, ανοιχτομάτης και να σου λείπουν οι δισταγμοί. Η ζωή συνεχίζεται με τον άνθρωπο πάντα να πασχίζει, να μηχανεύεται τρόπους να σπάει δεσμά, να ξεπερνά εμπόδια και ποτέ να μην παραδίνεται, χωρίς να δώσει τη μάχη του.

(από το νέο βιβλίο του συγγραφέα "Η ΠΟΡΦΥΡΑ ΤΟΥ ΔΕΙΛΙΝΟΥ" που κυκλοφορεί σε λίγο)

ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΣΚΟΡΠΙΑ ΚΑΙ ΑΝΑΚΑΤΑ

Του ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Οι Μουσουλμάνοι Βορειοηπειρώτες σέβονταν τα χριστιανικά βακούφια και δεν τα πείραζαν. Ψηλά σ' ένα λόφο στο χωριό Βιλτσάνι της Κορυτσάς παρατήρησα ένα τμήμα από πελώρια δέντρα (δρύς), ενώ τα τριγύρω τους όλου του απέραντου δάσους ήτανε σαν νάνοι μπροστά τους. Όταν από περιέργεια ρώτησα να μάθω γιατί συμβαίνει αυτό μου απάντησαν "Α! εκεί ψηλά ήταν βακούφι, ήταν ο Άγιος Χαράλαμπος και τα βακούφια εμείς δεν τα πειράζουμε".

Έξω από το χωριό Βόνιτσα της (Βοντίτσα) Κοζώνιας υπάρχει ένα θαυματουργό μοναστηράκι του Αγίου Νικολάου. Οι μουσουλμάνοι όταν περνούσαν απ' εκεί, αν ήταν καβαλάρηδες ξεπέζευαν, έκαναν ένα τεμενά και κατόπι βάδισαν για αρκετή ώρα πεζοί. Πολλοί έμπαιναν και μέσα στην εκκλησία, ασπάζονταν την θαυματουργή εικόνα, και άφηναν χρήματα ή άλλα αναθηματα κι ας ήταν μουσουλμάνοι.

Μολογούσαν οι παλιοί πως κάποτε μπήκαν μερικοί μέσα ιερόσυλοι ληστές και ξεγύμνωσαν την θαυματουργή εικόνα από όλα τα χρήματα και τα κοσμήματα που είχε απάνω της. Όταν όμως θέλησαν να φύγουν, ζαλίσθηκαν και δεν εύρισκαν την θύρα. Κατάλαβαν τότε το σφάλμα που έκαναν και όχι μόνο ξανάφηκαν αυτά που είχαν πάρει αλλά έβαλαν και από τα δικά τους και ο Άγιος τους απελευθέρωσε και η φήμη του απλώθηκε σε όλη την περιο-

χή. Και όχι μόνον οι Χριστιανοί, αλλά και οι μουσουλμάνοι ορκίζονται στο όνομά του. Άμα άκουγες μουσουλμάνο να ορκίζεται και να λέει "Περ' σιέν κόλιεν τε Βοντίτσες, δηλαδή μα τον Άγιο Νικόλαο της Βοντίτσας" έπρεπε να ήσουν σίγουρος ότι σου έλεγε την αλήθεια.

Ανάμεσα στα χωριά Οσέτσικο και Ραντάνι της περιοχής Λεσκοβικίου υπάρχουν ερείπια Ιερού ναού και μεγάλα δέντρα. Ένας τουρκαλβανός τσομπάνης πήγαινε και σάλιζε εκεί τα πρόβατά του και του φοφούσαν. Κάποτε φύσηξε ένας δυνατός αέρας και τον μάζεψε σβάρνα κι αυτόν κι αυτά και άκουσε μια αόρατη φωνή να του λέει.

"Βλέπεις τι παθαίνουν τα πρόβατά σου; όλο φοφούν. Μην τα ξαναφέρεις εδώ.

Στον πόλεμο του 1940 Έλληνες στρατιώτες πήγαν να κόψουν τα δέντρα κι ένας μουσουλμάνος τους αφηγήθηκε την παραπάνω ιστορία. Εκείνοι δεν έδωσαν σημασία. Μόλις όμως άρχισαν να κόβουν, ένας φαντάρος έκοψε το πόδι του με το τσεκούρι και δεν συνέχισαν.

Η γριά Χριστοδούλαινα του Κοτύλια από την Κόνιτσα δεν τα πήγαινε και τόσο καλά με την νύφη της την Αριάδνη, κάθε λίγο γκρίνιαζαν και τες άκουγε η γειτονιά.

Έξαφνα όμως όλα αυτά σταμάτησαν, η συχία βασίλευε μέσα στο Κοτυλιέικο. Παραξενεμένες οι γειτόνισσες είπαν στη γριά Χριστοδουλού.

- Γλέπουμε τώρα τα πάν'ς καλά με τη νύφη σου, δεν ακούγεστε ντίπου να μαλώσετε.

- Ήβρα το φάρμακο, απάντησε εκείνη.

- Κάι ποιό είν' αυτό το φάρμακο, δεν μας το λες κι εμάς να το ξέρουμε.

- Για αγόρασα ένα γρόσι γκαβομάρα, ένα γρόσι κουφαμάρα κι ένα γρόσι βουβαμάρα.

Εννοούσε ότι δεν μιλούσε για οτιδήποτε και αν έβλεπε ή άκουγε.

Είχε και εβδομήντα λίρες η γριά σ' ένα τενεκέ που τον φύλαγε στο κλειδωμένο μπαούλο της. Και περίμενε η νύφη, να πεθάνει η γριά για να τις πάρει. Εκείνη όμως έδωσε τις 40 στον ανεψιό της τον Ηλία το Βαγενά και τις 30 στην ανεψιά της την Ανέ-

τα και στον τενεκέ μέσα έβαλε πεντάρες και δεκάρες τουρκικές, τον κόλλησε στον τενεκέ με καλάϊ και φρόντιζε κάθε φορά που άνοιγε το μπαούλο της να τον κάνει να το γκλάει για να νομίζει η νύφη της πως οι λίρες ήταν μέσα και να την περιποιήται.

Όταν πέθανε η γριά κι άνοιξαν το μπαούλο η κυρά Αριάδνη το πρώτο πράμα που πήρε ήταν ο τενεκές. Δοκίμασε να τον ανοίξει, αλλά όπως είπαμε ήταν κολλημένος και δεν άνοιγε. Στράφηκε προς την Αννέτα.

- Τρέχα φέρε το σκεπάρι να τον σπάσουμε.

Έτρεξε εκείνη και τόφερε. Και ενώ η κυρά Αριάδνη χτυπούσε με αγωνία η Αννέτα χαμογελούσε.

Κάποτε επιτέλους ο τενεκές άνοιξε και ο τόπος γέμισε από πενταροδεκάρες ...

Α την ασχώρετη! χουνέρι που μας έπαιξε, αναφώνησε η κυρά Αριάδνη.

Dr ΚΩΣΤΑΣ Β. ΝΟΥΤΣΗΣ

ΔΕΡΜΑΤΟΛΟΓΟΣ - ΑΦΡΟΔΙΣΙΟΛΟΓΟΣ
Τ. ΙΑΤΡΟΣ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ 'ΑΝΔΡΕΟΥ ΣΥΓΓΡΟΥ'
ΕΠΙΜΕΛ. ΝΟΣΟΚ. "ΛΟΙΜΩΔΩΝ ΝΟΣΩΝ"

ΙΑΤΡΕΙΟ: ΣΟΛΩΝΟΣ 86
(ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΑΠΟ ΤΗ ΝΟΜΙΚΗ ΣΧΟΛΗ)
ΤΗΛ. 3602 966 (106 80)
ΔΕΧΕΤΑΙ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΑ 5-8 Μ.Μ.
ΕΚΤΟΣ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΒΒΑΤΟ

ΟΙΚΙΑ ΚΑΣΑΝΔΡΑΣ 10
ΑΝΩ ΗΛΙΟΥΠΟΛΗ
ΤΗΛ. 9701 296

ΕΙΡΗΝΗ ΣΤΑΜΑΤΑΚΗ - ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΕΙΔΙΚΟΣ ΠΑΘΟΛΟΓΟΣ - ΚΑΡΔΙΟΛΟΓΟΣ
ΔΙΔΑΚΤΩΡ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΔΥΤ. ΒΕΡΟΛΙΝΟΥ
ΕΠΙΣΤ. ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΤΟΥ "ΥΓΕΙΑ"

ΙΑΤΡ. ΘΕΜΙΔΟΣ 4 - 151 24 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΟΙΚΙΑ ΦΛΟΙΑΣ 23 - 151 25 ΜΑΡΟΥΣΙ
ΔΕΧ. ΔΕΥΤ., ΤΕΤ., ΠΕΜΠ. 6 - 8 Μ.Μ.
ΜΕ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΤΗΛ. ΙΑΤΡ. 61 22
ΤΗΛ. "ΥΓΕΙΑ" 68 27
ΤΗΛ. ΑΝΑΓΚΗΣ 36
ΟΙΚΙΑ - FAX 61 22
ΤΗΛ. ΚΙΝΗΤΟ 094 392

ΚΟΝΙΤΣΑ
ΣΥΝΕΡΓΕΙΟ ΔΟΜΙΚΩΝ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΑ

ΑΠΟΥΛΙΟΤΙΣ - ΦΟΡΤΩΣΙΣ ΤΣΑΠΙΣ
ΚΟΜΠΡΙΣΙΡ - ΓΡΑΔΑΡ - ΟΞΙΣΤΡΟΤΗΡΙΣ
ΚΑΙ ΑΛΙΑ ΜΗΧΑΝΗΜΑΤΑ ΛΙΤΩΜΕΙΟΥ
ΗΜΕΚΤΗΡΙΣ ΕΡΓΑΣΙΣ - ΣΥΝΤ. ΣΙΣ ΓΕΝΙΚΟΣ

ΣΠ. ΛΑΠΙΣ & Β. ΧΑΤΖΗΜΕΛΙΤΙΟΥ
ΑΝΤΙΓΩΝΗΣ 10 - ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΠΛΑΤΩΝΟΣ
ΤΗΛ. 51 78335

Υπεροδοσικό "Το Γεφύρι" με 60 κλίμακας, κατασκευασμένο από βερμικουλίτι. Στην επιβλητική τοποθέτηση της γέφυρας Αλων στην Κόνιτσα. Τηλ. 0683

ΧΡΟΝΙΚΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Πως... δε σκοτώσαμε γουρούνια

Οι κυνηγοί και οι ψαράδες έχουν πράγματι μια ευχάριστη ερασιτεχνική απασχόληση κι όταν αυτή η απασχόληση συνοδεύεται και “με καλή σοδειά”, τότε γίνονται άφθαστοι σε καλαμπούρια και ανέκδοτα και πάντα οι ψαράδες και οι κυνηγοί κάτι έχουν να μας πουν.

Εγώ πιστεύω ότι αυτό είναι φυσικό χάρισμα που ίσως αναπτύσσεται περισσότερο σε αυτούς και από το είδος της απασχόλησής τους. Φυσικά “οι κακές γλώσσες” λένε πολλά για τους: Φεύγουν, να βγούν δήθεν ως τη ράχη μήπως τους “στραβώσει” κανένας λαγός και χάνονται όλη μέρα. Παλιότερα έφευγαν απ’ το σπίτι μαζί με τη γυναίκα για το χωράφι, αλλά ο κυνηγός πήγαινε πάλι απ’ τη ράχη, χάνονταν όλη μέρα θεονήσιτος, δεν πήγαινε καθόλου στο χωράφι, γύριζε το βράδυ αργότερα απ’ όλους σπίτι με άδειο τον τρουβά, βρεγμένος ως το κόκκαλο και σκισμένο το παντελόνι και πολλά άλλα όπως “του κυνηγού και του ψαρά το πιάτο, εννιά μέρες είναι άδειο και μια γεμάτο”.

Προσωπικά δεν έχω ζήσει με κυνηγούς και ψαράδες και δεν έχω τι να πω. Μόνον για το σκισμένο παντελόνι και τον άδειο τρουβά το πιστεύω, γιατί την έπαθα κι εγώ και να πως:

Το 1934 βρέθηκα στο χωριό. Κάθε βράδυ όλοι οι άνδρες μαζεύομασταν έξω απ’ το μαγαζί του Λία Τσίμα. Ένα βράδυ όπως ήμασταν όλοι εκεί, νάσου κι έρχεται ο συχωρεμένος ο Λία Κυπαρίσσης απ’ τη Φυτόκο. Μόλις κάθισε άρ-

χισε να λέει ότι είδε “τορό” γουρουνιών να μπαίνουν στα κηπάρια τα φυτοκίτικα. Υπολόγισε σαν έμπειρος κυνηγός- ότι αυτό το βράδυ τα γουρούνια θα κοιμούταν εκεί και δεν έμεινε τίποτε άλλο παρά την άλλη μέρα το πρωί να πηγαίναμε να τα σκοτώσουμε. Απ’ ό,τι θυμούμαι, φώναξαν κι άλλους κυνηγούς, όπως τον Τόλη Τσίμα, το Βασιλάκη Ζούκα και άλλους που δεν τους θυμάμαι. Μάλιστα ο Βασιλάκης Ζούκας που είχε νοικιασμένο το μύλο το Βακούφικο στο ποτάμι το βουρμπιανίτικο, την άλλη μέρα θάσπελνε τη γυναίκα του στο μύλο, λέγοντας χαρακτηριστικά: “Αν δεν πάω εγώ στο κυνήγι, πως θα γίνει η Αφροδίτη (η γυναίκα του), μυλωνάς”; Φώναξαν κι εμάς να πάμε για κουγιαχτιάδες. Απ’ όσα είχαμε ακούσει να λένει, τα γουρούνια σχεδόν τα είχαν σκοτώσει γιατί λοιπόν να μην πάμε κι εμείς να κουγιαξούμε, να φάμε και αγριογούρονο αφού- όπως έλεγαν- το παξιμάδι ήταν βρεγμένο; Την άλλη μέρα πρωί-πρωί ξεκινήσαμε, παίρνοντας από έναν γκαζοτενεκέ. Στο δρόμο οι κυνηγοί έκαναν καταμερισμό σε ποιά καρτέρι θα πήγαινε ο καθένας τους. Ορίστηκε και το σημείο συνάντησης και μάλιστα όσο νάρθουμε εμείς οι κουγιαχτιάδες, αυτοί θάναβαν και τις φωτιές για να ψήσουμε κανα γλυκάδι για να φάμε. Εμείς οι πρωτόβγαλτοι ήμασταν όλο χαρά.

Φθάσαμε στον προορισμό μας. Πρώτοι άρχισαν να κουγιαζούν και να χτυπούν τους γκαζοτενεκέδες αυτοί που ήταν χαμηλά στο ποτάμι. Δεν πέρασε

πολλή ώρα κι ακούστηκε η πρώτη ντουφεκιά. Σε συνέχεια ακούστηκαν κι άλλες πολλές.

Εγώ ήμουν όλο χαρά και λογάριαζα ανάλογα με τις ντουφεκιές που είχαν πέσει ότι τα σκοτωμένα γουρούνια θα είναι πολλά και πως θα τα κουβαλούσαμε φορτωμένα ως το χωριό, αλλά είχαν πει το πρωί ότι αν σκότωναν πολλά γουρούνια, θάστελναν κάποιον στο χωριό να φέρει κανένα μουλάρι.

Εμείς οι κουγιαχτάδες απ' τη χαρά μας- και παιδιά όπως ήμασταν- ανεβαίναμε γρήγορα τον ανήφορο για να προλάβουμε να φάμε κανα γλυκάδι και αδιαφορούσαμε για τα παντελόνια που σκίζονταν απ' τα σκραπιά. Τελικά πήγαμε στο σημείο συνάντησης και αντί για φωτιές και για ψητά, τους βρήκαμε όλους κρεμασμένους κι ο ένας να λέει στον άλλο ότι βιάστηκε ή ότι δε σημάδεψε καλά και κάτι τέτοια και πολλά άλλα. Αν και ήμασταν άκεφοι, η πείνα μας θέρριζε και στο πι και φι τα τροβάδια τα αδειάσαμε.

Κάναμε κι άλλο ένα καρτέρι στα "φυλιάδια" αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Πολύ αργά το βράδυ γυρίσαμε στο χωριό με άδεια τα σακούλια, θεονήστικοι και με σκισμένα τα παντελόνια.

Φυσικά δεν είμαι ο πρώτος που την έπαθα, αλλά έτυχε να δοκιμάσω μόνον την πίκρα του κυνηγιού.

Υπάρχουν και οι γλύκες του και ιδιαίτερα όταν ο ίδιος ο κυνηγός σκοτώνει δυο και τρία γουρούνια την ίδια στιγμή, όπως έγινε με το συγχωρεμένο χωριανό μας Γιώργο Πρίτση που ανεξάρτητα τι λεν οι "μοντέρνοι" κυνηγοί ότι τα γουρούνια δεν τα σκότωσε ο Πρίτσης αλλά τα γουρούνια εθελοντικά ήθελαν να σκοτωθούν, βρήκαν μπροστά τους τον Πρίτση και τον παρακάλεσαν να τα σκοτώσει (Απ' τα ανέκδοτα των κυνηγών).

Τελειώνοντας εύχομαι ολόψυχα στους κυνηγούς και ιδιαίτερα στους πρωτόβγαλτους να τους τρέχει το κυνήγι "ΠΕΝΤΕ ΠΕΝΤΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΚΙ ΕΚΑΤΟ ΤΗΝ ΕΒΔΟΜΑΔΑ".

Οξυά, Θανάσης Πορφύρης

ΔΙΑΓΝΩΣΗ

ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΟ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ

ΕΛΕΥΘ. (ΚΛΑΙΡΗ) Α. ΔΕΣΚΑ - ΖΗΚΟΠΟΥΛΟΥ
ΙΑΤΡΟΣ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΟΣ (ΒΙΟΠΑΘΟΛΟΓΟΣ)

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΗ ΑΝΔΡΟΛΟΓΙΑ ΣΤΟ
ANDROLOGY DEPT. ΤΟΥ UNIVERSITY HOSPITAL OF GENT, BELGIUM

ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΜΙΚΡΟΒΙΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΒΙΟΧΗΜΙΚΕΣ, ΟΡΜΟΝΙΚΕΣ

ΑΙΜΑΤΟΛΟΓΙΚΕΣ, ΑΝΟΣΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ

ΓΙΝΕΤΑΙ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗ ΑΝΔΡΙΚΗΣ ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑΣ

ΤΗΛ.-FAX Ιατρείου: 47447
ΤΗΛ. Οικείας: 47124

ΔΩΔΩΝΗΣ 24, 45221
ΙΩΑΝΝΙΝΑ (έναντι ΞΕΝΙΑ)

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ - ΜΕΤΑΚΟΜΙΣΕΙΣ

Σε όλη την Ελλάδα, τιμές προσιτές, παντάρισμα, αρπαλάρισμα. Δωρεάν αποσυδέσεις - συνδέσεις ηλεκτρικών συσκευών

ΤΡΟΜΠΟΥΚΗΣ ΣΠΥΡΟΣ

Τηλ. οικ. 4512904 κιν. 093-458032

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΘΥΜΑΜΑΙ

Πάσχα στο χωριό μου το Πεκλάρι

Γράφει ο ΚΩΣΤΑΣ Γ. ΚΙΤΣΙΟΣ

Πάσχα γιορτή Μεγάλη. Η Λαμπρή της Χριστιανοσύνης. Εκείνο τον καιρό στο χωριό μου το Πεκλάρι. Μετά από την παγωνιά του χειμώνα, η ρεματιά του Αν-Γιώργη πλημμύριζε από τις αγριοπασχαλιές και τα μυρωδάτα μανούσια. Ακόμη και οι αγριοκερασιές δειλά-δειλά έφερναν στο φως τα πρώτα τους λουλούδια. Τα παιδιά του χωριού όσο τίποτε άλλο στον κόσμο, περιμέναμε τις Άγιες Μέρες του Μεγαλοβδόμαδου και την Κυριακή του Πάσχα, γιατί έτσι στις αγνές ψυχές μας είχαν χαραχθεί, σαν κάτι το μεγάλο, το απλησίαστο, το ιερό.

Το μεγάλο πανηγύρι για μας άρχιζε από το Σάββατο του Λαζάρου. Έθιμο ιερό για τα παιδιά του χωριού η περιφορά του Λαζάρου από σπίτι σε σπίτι. Από νωρίς την παραμονή στον Αν-Γιώργη του χωριού κατεβάζαμε απ' το εικονοστάσι τον Σταυρό, που απεικονίζει την Ανάσταση του Λαζάρου και με τα αναστημένα απ' το βαρύ χειμώνα, μυρωμένα αγριολούλουδα-πασχαλούδες, μανούσια-αγριοκερασιές και άλλα, στολίζαμε το στεφάνι του Σταυρού, κρεμάγαμε αριστερά και δεξιά δυο μπρούτζινα κυπρέλια και πρωί-πρωί ανήμερα του Λαζάρου, ξεχυνόμαστε σε όλο το χωριό και κουνώντας τα κυπρέλια προαναγγέλαμε με τα ειδικά άσματα σε κάθε σπίτι την Ανάσταση του Κυρίου. Έθιμο πατροπαράδοτο. Όλες οι κυράδες με πολύ καλοσύνη, αλλά και ευλάβεια που φέρναμε την ευλογία του Λαζάρου στα νοικοκυριά τους, μας φιλεύα-

νε με κάθε είδους λιχουδιές, αλλά κυρίως στο μεγάλο καλάθι που κρατούσε η παρέα μας τοποθετούσαν φρέσκα χωριάτικα αυγά, προϊόντα του νοικοκυριού τους. Αυγά που στο τέλος της λαμπρής αυτής εκδήλωσης η παρέα των λιλιπούτειων μοίραζε και τα φύλαγε κάτω από το εικονοστάσι του σπιτιού, σαν άγιο δώρο, για να τα βάψει η κυρά-μάννα, ένα την Μ. Πέμπτη σαν φυλαχτό και τα υπόλοιπα για την άγια μέρα της Κυριακής του Πάσχα, που όλη η οικογένεια στην παραδοσιακή τάβλα τσούγκριζε πρώτα τα αυγά του Λαζάρου, σαν προάγγελο της Ανάστασης του Θεανθρώπου. Για κάθε σπίτι και για κάθε άτομο της οικογένειας ο άγνωστος μελωδός έχει γράψει τους δικούς του στίχους, "όπως για το νοικοκύρη του σπιτιού -Αφέντη- Αφεντούλη μου....., για την νοικοκυρά του σπιτιού-κυρά αργυρή - κυρά χρυσή, για τον ξενιτεμένο - εδώ έχουν τον αφέντη τους πολύ μακριά στα ξένα....., για την ανύπαντρη κοπέλα - εδώ έχουν κόρη έμορφη, για τα μικρά παιδιά - ένα μικρό - μικρούτσικο.....," κλπ. που εμείς τραγουδιστά λέγαμε σε κάθε αυλόπορτα. Σε όλα όμως τα σπίτια τραγουδούσαμε το "Άγιος ο Θεός ... και καλόν και τ' Άγιος ο Θεός, καλόν και να το πούμε, όποιος το λέει χαίρεται κι όποιος τ' ακούει αγιάζει, κι όποιος το καλοκράζεται παράδεισο θα λάβει... και την Ανάσταση του Λαζάρου, που παραθέτω - όπως ακριβώς διατηρείται και σήμερα στη μνήμη μου.

ΛΑΖΑΡΟΣ

Ἦρθε ο Λάζαρος, ἦρθαν τα βάρια
ἦρθε των παθῶν η εβδομάδα.
Να κοπιάσετε στην εκκλησία
για ν' ακούσετε Ἄγια βιβλία.
Κάτω κει στη Βηθανία
κλαίει η Μάρθα και η Μαρία
Λάζαρον τον αδελφόν τους
τον γλυκύ τον καρδιακό τους.
τρεις ημέρες τον θρηνούσαν
και τον εμοιρολογούσαν
την ημέρα την τετάρτη
κίνησε ο Χριστός για νάρθει
Βγαίνει τότε η Μαρία
έξω απ' την Βυθινία,
αν ἴσουν εδώ Χριστέ μου
Κύριε μου και Θεέ μου
δεν θα πέθαινε ο αδελφός μας
και ο φίλος ο δικός σας
και ο Χριστός λέει στη Μαρία
άντε πάμε στα μνημεία,
και τον επήραν και οι δύο
και τον πήγαν στο μνημείο.
Τότε ο Ἰησούς δακρύζει
και τον Ἄδην φοβερίζει
Ἄδην Τάρταρε και χάρε
Λάζαρον θα σου τον πάρω
ζωντανό σαβανωμένο
και με το κερὶ αναμμένο.
Τότε ο Λάζαρος ανασπκώθη
αναστήθη εσπκώθη
ζωντανός σαβανωμένος
και με το κερὶ αναμμένο.
μαρευτήκαν τότε ὅλοι
μαθητές και Αποστόλοι,
Δόξα το Θεό φωνάζουν

και τον Λάζαρο ξετάζουν.
Πες μας Λάζαρε τι είδες
κει στον Ἄδην όπου πήγες.
Είδα φόβους, είδα πόνους
είδα βάσανα και τρόμους.
Δώστε μου λίγο νεράκι
να ξεπλύνω το φαρμάκι,
της καρδιάς, των χειλέων
και μη με ρωτάτε πλέον.
Του χρόνου πάλι νάρθουμε
με γεία να σας βρούμε
το σπίτι σας χαρούμενο
και ὅλοι τραγουδούμενοι.

Και ο χορός τελείωνε τραγουδώντας
την ευχή σε κάθε σπίτι

“Σε τούτο σπίτι πούμαστε
πέτρα να μην ραγίσει
και ο νοικοκύρης του σπιτιού
χίλια χρόνια να ζήσει”

ΚΑΛΗ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΧΡΟΝΙΑ ΠΟΛΛΑ

Όσο κάποιοι από μας, που ζήσαμε τις
στερημένες εκείνες εποχές, αλλά πολύ
χαρούμενες για τις αγνές παιδικές ψυχές
του τότε, ας διατηρήσουμε τα έθιμα εκεί-
να και ας μεταφέρουμε στις σημερινές
γενιές τις μνήμες εκείνες, προτού και η
δική μας μνήμη μας εγκαταλείψει και ξε-
χαστούν για πάντα οι ωραίες εκείνες ανα-
μνήσεις, με τις οποίες εμείς ζούμε, νο-
σταλγούμε και ευχόμεθα να μείνουν ά-
σβεστες στο πέρασμα του χρόνου.

Θα αναφέρω και λίγα πράγματα για τον Μπαρμπαβασίλη, το γύφτο, δεν θυμάμαι το όνομά του, (Χαλκιάς) δηλαδή το επίθετό του, όλοι στο χωριό έτσι τον ξέραμε, καθώς και τη γυναίκα του τη Βασίλω, παιδιά δεν είχαν. Ο Μπαρμπαβασίλης ήταν σιδηρουργός μοναδικός στο χωριό αλλά έπαιζε και βιολί.

Περικοπές
από το
βιβλίο μου
"Ιστορίες
από τη ζωή
μου"

Γ. ΖΗΜΟΥΡΑΣ

Ήταν συναφή τα επαγγέλματα του σιδηρουργού και του οργανοπαίκτη. Πόσο μου άρεσε να χαζεύω στο καμίνι του γύφτου, που ήταν στη γειτονιά μας! Η Βασίλαινα να κουνάει το φουσερό και ο Βασίλης να κοκκινίζει το σίδηρο και να το πλάθει φτιάχνοντας διάφορα εργαλεία όπως τσαπιά, κασμάδες, τσεκούρια, υνιά για το αλέτρι το "γυνί" όπως το λέγαμε. Η Βασίλαινα που ήταν η μεγάλη ξορκίστρα του χωριού, όταν έβαφαν καινούριο υνί μας πότιζε από το νερό της βούτας για να μη μας πιάνει το μάτι. Κυριολεκτικά τον θαύμαζα τον Μπαρμπαβασίλη όταν έκανε τις κολλήσεις του σιδηρού με το ατσάλι με "βράση" καθώς και τις βαφές, που αφού κοκκίνιζε το εργαλείο στο "κερασί", άλοιφε την κόψη του με σαπούνι και μετά το βούταγε στο νερό, αυτή ήταν η βαφή των μετάλλων, δηλαδή η σκλήρυνση.

Στο βιολί ο Μπαρμπαβασίλης ήταν για την εποχή του πολύ καλό, αυτός έφερνε κομπανίες στα πανηγύρια και στους γάμους, ήταν ας πούμε ο μαέστρος, όταν έπαιζε βιολί κρατούσε τον "ίσο" με το στόμα, ανάλογα με τις νότες που έβγαζε το βιολί. Είχε και τα πρόβατά του και τα μανάρια του που τα βόσκα-

γε συνήθως μόνος του.

Η γυναίκα του η Βασίλαινα, όπως ανέφερα, ήταν μεγάλη μάρκα. Κάθε Κυριακή πρωί έφερνε γύρω το χωριό ζητιανεύοντας αλλά κυρίως για να μαθαίνει όλα τα καθέκαστα. Δεν υπήρχε μυστικό που πρώτη να μην το μάθει η γύφτισσα αλλά αν ήθελε κάποιος

να διαδώσει κάτι στο χωριό δεν χρειάζονταν άλλο να κάνει, παρά να το πει στη Βασίλαινα και εκείνη με ταχύτητα αστραπής το κυκλοφορούσε στο χωριό.

Αργότερα υιοθέτησαν τον Παναγιώτη Αλεξίου από την Πουρνιά αλλά σε λίγους μήνες χώρισαν, ήταν πολύ μοναχικοί τύποι...

Ήρθαν πολύ άσχημα χρόνια και ο πατέρας ένα διάστημα εργάστηκε εργάτης στην Κόνιτσα. Όμως και εκεί δεν υπήρχε δουλειά και έφυγε για το Αίγιο, δυσκολεύονταν όμως να κάνει αυτή τη δουλειά, δεν ήταν μαθημένος. Γιαυτό ξαναπήγε στη Δράμα, αλλά όχι σε καλή δουλειά.

Εμείς στο χωριό είχαμε άλλα γεγονότα, αρρώστησε ο Τάκης από οστρακιά και από τον πολύ πυρετό έχασε το ένα μάτι του. Η μάνα πάντα φιλάσθηνη και από πάνω μεγάλη γκρίνια από τη γιαγιά Τούλα, το σπίτι ήταν μαρτύριο.

Ο Γιώργος Σπανός ήταν εργολάβος και κατασκεύασε μια γέφυρα στο ποτάμι, στα εγκαίνια κάλεσαν και τον Νίκο.

Το μεσημέρι του έκαναν το τραπέζι. Μετά το τραπέζι ο Νίκος κοιμήθηκε κάτω από τη γέφυρα και κρύωσε, την άλλη μέρα είχε πυρετό. Η γιαγιά και η μάνα πήγαν για θέρισμα. Έμεινα εγώ στο σπίτι.

τι να προσέχω τον άρρωστο και τα δυο μικρά αδέρφια μου. Το μεσημέρι ο πυρετός του Νίκου έφτασε 41,2 (είχαμε θερμόμετρο), του έκανα κομπρέσες με κρύο νερό και ξύδι, τίποτα, ο πυρετός δεν έπεφτε. Στη γειτονιά δεν ήταν κανένας για βοήθεια. Πήρα πρωτοβουλία να του κόψω βεντούζες. Πήρα τα ποτήρια, τον γύρισα μπρούμπα του έριξα μερικές ανεμιστές βεντούζες και μετά πήρα το ξυράφι και του έκοψα 4 στην πλάτη, του πήρα περίπου από ένα δάκτυλο αίμα το κάθε ποτήρι. Το απόγευμα ο Νίκος άνοιξε τα μάτια του και με γνώρισε, μου ζήτησε νερό, ως εκείνη τη στιγμή δεν καταλάβαινε τίποτα μόνο βογκούσε.

Το βράδυ είπα στη μάνα τα καθέκαστα έκανε τον σταυρό της, γιατί ήξερε πως ήταν η πρώτη φορά που έριχνα βεντούζες και μάλιστα με αίμα. Την άλλη μέρα τον πήγαμε στο γιατρό και μας είπε: "Αν δεν του παίρνατε αίμα, ίσως σήμερα να μη ζούσε γιατί έχει διπλή πνευμονία".

Το Φθινόπωρο ο Νίκος πήγε σε τσαγκάρικο στην Κόνιτσα.

Στα 13 μου χρόνια το καλοκαίρι, πήγα στην Κόνιτσα για δουλειά, πήγα εργάτης στην οδοποιία, κασμά, φτύαρι και καροτσάκι ήταν τα παιχνίδια μου πια. Μένανε με τον Νίκο σε ένα δωμάτιο που είχε νοικιασμένο ο Νίκος. Εγώ έφευγα πολύ πρωί και γύριζα το βράδυ, 12 ώρες δουλειά και 2 ώρες δρόμο, μία το πρωί και άλλη μια επιστροφή. Ο Νίκος ψευτομαγεύει και τρώγαμε το βράδι, γιατί το μεσημέρι, έτρωγα ψωμοτύρι και ελιές.

Μετά από ένα περίπου μήνα σ' αυτή τη δουλειά, γύρισα ένα βράδι στο δωμάτιο αλλά δεν βρήκα το Νίκο, ρώτησα ένα γείτονα και μου είπε τα δυσάρεστα νέα. Ο Νί-

κος στο μαγαζί που δούλευε, του ξέφυγε το σουβλί και τον χτύπησε στο μάτι του, τώρα ήταν στα Γιάννενα στο γιατρό και ο γιατρός τον κράτησε στην κλινική.

Ποτέ δεν θα ξεχάσω εκείνη τη βραδιά. Έκλαψα δεν ξέρω πόση ώρα στο σκοτάδι, γιατί δεν είχα πετρέλαιο για τη λάμπα. Κάποτε σηκώθηκα και ψάχνοντας το φανάρι που βάσαμε τα τρόφιμα, για ψωμί, δεν βρήκα τίποτα. Ο Νίκος αγόραζε ψωμί κάθε μεσημέρι, όταν γύριζε από τη δουλειά του. Οι φούρνοι εκείνη την ώρα είχαν κλείσει, αλλά και ανοικτοί να ήταν δεν είχα χρήματα να αγοράσω, γιατί το ταμείο το κρατούσε ο Νίκος. Όμως πεινούσα. Ψαχουλεύτά στο φανάρι βρήκα σ' ένα πιάτο λίγα μακαρόνια από το περασμένο βράδυ. Πήρα ένα πηρούνι και άρχισα να τρώω με βουλιμία. Στη δεύτερη μπουκιά αισθάνθηκα στο στόμα μου μια δυσάρεστη γευση, που αμέσως μου έφερε εμετό. Τι είχε συμβεί. Το δωμάτιο ήταν γεμάτο κοραίους ε, λοιπόν είχαν πάει και στα μακαρόνια και καθώς ήταν σκοτάδι τους έφαγα.

Κάθε φορά που φέρνω στη μνήμη μου αυτή την απαίσια σκηνή μου έρχεται πάλι εμετός. Αυτά τα ζώφια του διαβόλου μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο εξοντώθηκαν, και μόνο οι ηλικιωμένοι θα θυμούνται τη βρώμα τους.

Την επόμενη μέρα δεν πήγα στη δουλειά. Περίμενα στο πρακτορείο το Νίκο, κατά το μεσημέρι ήρθε με τον επίδεσμο στο μάτι, άλλο κλάμα στο πρακτορείο με την διαφορά ότι τώρα κλαίγαμε ντουέτο. Είχαν ειδοποιήσει και τη μάνα, έφθασε και εκείνη καταστενοχωρημένη, μας μάζεψε και φύγαμε για το χωριό και έτσι τελείωσε η καριέρα του Νίκου στο τσαγκάρικο καθώς και δουλειά μου στην οδοποιία.

Η ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ ΣΤΗΝ ΠΗΓΗ

Ακούσαμε από μέρες στα μέσα ενημέρωσης, ραδιόφωνο, εφημερίδες και από το παράθυρο της τηλεόρασης ότι: στις 8 Μαρτίου εορτάζεται η ημέρα της γυναίκας σε όλον τον κόσμο.

Σκεφτήκαμε και στο χωριό μας να κάνουμε αυτή τη γιορτή και να τιμήσουμε και εμείς την γυναίκα, και ειδικά τη γυναίκα του χωριού μας.

Τελειώνοντας η λειτουργία της Κυριακής, γιατί μόνο όταν είναι αργία μπορούμε να ανταμώσουμε, μαζευτήκαμε όλες οι γυναίκες στο καφενείο του χωριού.

Ρίχνοντας μια πρώτη ματιά στο χώρο, είναι αλήθεια ότι οι γυναίκες που βλέπεις είναι πολύ διαφορετικές απ' αυτές που μαζεύτηκαν στα διάφορα κανάλια.

Οι γυναίκες των καναλιών ήταν φτιαγμένες από την κορφή μέχρι τα πόδια, καλοχτενισμένες και ντυμένες με την τελευταία λέξη της μόδας, ενώ οι γυναίκες του χωριού είχαν για στόλισμα τη μανδήλα τους και την γραφική ποδιά.

Ξεκινήσαμε την γιορτή με το παραδοσιακό λουκούμι και στη συνέχεια ήπιαμε πόντσι και καφέ.

Αρχίσαμε να συζητάμε για τη γυναίκα του σήμερα, την θέση που έχει στην κοινωνία, την αξιοπρέπεια που κατέχει στον κόσμο, και τα δύσκολα προβλήματα που αντιμετωπίζει.

Μείνανε κατάπληκτες και πικραμένες για το βιασμό που δέχεται, το ξύλο που τρώει από τον αφέντη άνδρα και το ποδοπάτημα που τις γίνεται, είτε από τον σύζυγο, είτε από τον φίλο ή τον προϊστάμενο και όλα αυ-

τά στο τέλος του 20ου αιώνα, που θεωρούμε τις κοινωνίες καταξιωμένες και καλλίτερες από τις προηγούμενες εποχές.

Νιώσαν πίκρα και λύπη για όσα άκουσαν, αλλά και θεωρούν τον εαυτό τους ευτυχισμένο και άξιο.

Η ημέρα της γυναίκας γιαυτές ήταν η εποχή του 40-50 που οι άνδρες ήταν στον πόλεμο, κι αυτές είχαν στην πλάτη τους, κατακτητή, φτώχεια, οικογένεια και μεροκάματο. Η ημέρα της γυναίκας γιαυτές ήταν η εποχή του 60-70 που οι άνδρες τους ήταν στην Γερμανία και Αυστραλία και κρατώντας, σπίτι, μόρφωση, παιδιών, αξιοπρέπεια, οικονομία και μέγα εχθρό και αντίπαλο την κοινωνία, και όλα αυτά χωρίς φάρμακα, χωρίς ψυχιάτρους χωρίς καταθλίψεις.

Ένωσαν υπερήφανες και ευτυχισμένες γιατί πετύχαιναν τους στόχους τους και τα όνειρά τους. Είναι γεγονός ότι κι αυτές είχαν δυσκολίες, νιώσαν παραμελημένες και πολλά πράγματα απουσίαζαν από τον εαυτό τους, όπως η βόλτα, ένα γλυκό ή καφέ σε καφενείο, ίσως και κάποια εκδρομή, αλλά βάζουν πρώτα την οικογένεια και μετά το άτομό τους.

Αυτή ήταν η όμορφη γιορτή της Γυναίκας στο χωριό και θα θέλαμε να την παρακολουθούσαν και άλλες γυναίκες, από άλλα μέρη και από άλλα κοινωνικά στρώματα, ώστε οι γυναίκες αυτές να φύγουν με τις μπαταρίες τους φορτωμένες με χαρά, αγάπη και υπομονή και όχι κατάθλιψη και απόγνωση, και να βάλουν στόχο να κάνουν σωστές οικογένειες και άξιες κοινωνίες.

Πηγή 21-3-1999

Όλγα Χούψια

Η παπαρούνα

Παπαρούνα ξακουσμένη
μέσ' στους κάμπους βασιλεύεις.
Στις πλαγιές και στα χωράφια
μέσα κι έξω από τ' αμπέλια.

Μόλις λυώσουνε τα χιόνια
ξεφυτρώνεις από το χώμα
για να μεγαλώσεις πάλι
στις πλαγιές και στ' ακρογυάλι.

Είσαι του Μαγιού λουλούδι
και της άνοιξης τραγούδι
και σκορπάς χιλιάδες άνθη
στην απέραντη την πλάση.

Έχεις κόκκινα λουλούδια
σε κοιτούν τα χαμομήλια
Σε φιλούν λογής-λογής ζωούδια
και σου τραγουδούν τραγούδια

Σαν πολύχρωμα χαλιά
μοιάζουν κάμποι και βουνά
Από τα δικά σου άνθη
και της άνοιξης τα κάλλη.

Κι όταν την άνοιξη ανθίζεις
μέλισσα σε τριγυρίζει.
Τα πουλιά σου κελαηδούν
πεταλούδες σε φιλούν.

Παπαρούνα αγαπημένη
κι απ' όλους ζηλεμένη
Θάρθω - θάρθω πιο κοντά
να μου δώσεις τη χαρά.

Δημήτριος Μπόγδος

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΑΜΙΝΤΕΡΗΣ
ΘΡΘΟΠΕΔΙΚΟΣ

ΜΕΣΟΓΕΙΩΝ 421B
ΠΛ. ΑΓ. ΠΑΡΑΣΚΕΥΗΣ
ΑΘΗΝΑ

ΤΗΛ. 6390049

ΠΕΤΡΟΣ ΑΠ. ΠΑΠΑΝΩΤΗΣ
ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ΠΑΡ' ΑΡΕΙΩ ΠΑΓΩ

Ομήρου 6, 2ος όροφος
ΑΘΗΝΑΙ Τ.Κ. 105 64

τηλ.: 3242626
τηλ. - Fax: 3244988
κιν.: 094-676109

RADIO-TAXI
A 84

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗΣ ΑΝΕΣΤΗΣ
ΤΗΛ. ΚΕΝΤΡΟΥ

094-680642

ΛΑΡΙΣΑ

ΟΙΚΙΑ ΤΗΛ. 552429

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Γ. ΡΕΝΤΖΟΣ
Χειρουργός Οδοντίατρος

ΚΟΡΑΗ 8 ΤΗΛ. ΙΑΤΡΕΙΟΥ 39817
ΙΩΑΝΝΙΝΑ ΤΗΛ. ΣΠΙΤΙΟΥ 70153

Δέχεται καθημερινά: Πρωί 9.30 - 12 -- Απώγευμα 5.00 - 9.30
και Σάββατο 8.30 π.μ. - 1.30 μ.μ. με ραντεβού

Οι Παλαιοσελλίτες ερωτούν...

Μέσω του φιλόξενου περιοδικού "Κόνιτσα" οι Παλαιοσελλίτες που διαμένουν στο Παλαιοσέλλι, αλλά και εκείνοι της διασποράς ερωτούν τον κ. Δήμαρχο Κονίτσης, καθώς και το Δημοτικό Συμβούλιο σε ποιές ενέργειες προτίθενται να προβούν για την αντιμετώπιση του προβλήματος της κλίσης που παρουσιάζει ο ιστορικός Ναός της Αγίας Παρασκευής. Το Υπουργείο Πολιτισμού και ειδικότερα η Δ/ση Βυζαντινών και Μεταβυζαντινών Αναστηλώσεων προέβαλε ενστάσεις επί της μελέτης αντιστήριξης δια τεσσάρων πέτρινων αντιρρίδων, η οποία είχε συνταχθεί από την Κοινότητα Παλαιοσελλίου.

Οι Παλαιοσελλίτες έχουν κάθε δικαίωμα να εκφράζουν τους φόβους των για την τύχη του Ναού, δεδομένου ότι ο κρατικός μηχανισμός και η γραφειοκρατία κινούνται με αργούς ρυθμούς, το δε ενδιαφέρον είναι στραμμένο προς άλλα κατ' επίφασιν μνημεία (π.χ. καλάρια Χάμκως).

Οι Παλαιοσελλίτες ζητούνε την άμεση σύνταξη μελέτης σε συνεργασία με το Υπουργείο Πολιτισμού και την χρηματοδότηση της αντιστήριξης ή υποστήριξης από πιστώσεις του ανωτέρω Υπουργείου και όχι από το ειδικό αναπτυξιακό του οποίου οι ετήσιες εκταμιεύσεις είναι μηδαμινές για ένα έργο τόσο σοβαρό.

Επ' ευκαιρία ερωτάται ο κ. Νομάρχης Ιωαννίνων καθώς και το Νομαρχιακό Συμβούλιο πως θα στηθεί η γέφυρα μεταξύ Παλαιοσελλίου-Βρυσοχωρίου, όταν για το έτος 1999 προβλέπονται από το ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα Επαρχίας Κονίτσης πιστώσεις σαράντα (40) εκατομ. ενώ ο προϋπολογισμός ανέρχεται σε τετρακόσια (400).

Στα χαρτιά και στα λόγια ο ορεινός όγκος της Πίνδου οργανώνεται αναπτύσσεται γίνονται μελέτες επί μελετών εισπράττονται δεκάδες εκατομμύρια πλην όμως η πραγματικότητα είναι διαφορετική και το μέλλον της ορεινής Πίνδου διαγράφεται σκοτεινότερο όταν από τα χωριά φύγουν και οι ελαχιστότατοι νέοι

Έπονται υπογραφές

Ένωση Κονιτσιωτών

Στις αρχαιρεσίες της Ένωσης Κονιτσιωτών Ιωαννίνων εκλέχτηκε το νέο Δ/κό Συμβούλιο που αποτελείται από τους Γκούντα Παναγιώτη ως Πρόεδρο, τηλ. 56883 και 39959 Μπουζούλα Κων/νο ως Αντιπρόεδρο, τηλ. 30854, Ντίνο Φώτη, ως Γραμματέα, τηλ. 40003 Σκούφια Δημοσθένη, ως Ταμία, τηλ. 20488 και 23297 Σάλτα-Μούσιου Μαρία, ως μέλος, τηλ. 45998 και 27681, Χούψια Όλγα, ως μέλος τηλ. 27750 Λάμπρου Γεώργιο, ως μέλος τηλ. 48328.

Στο νέο Δ/κό Συμβούλιο ευχόμαστε δύναμη και κουράγιο να κάνουν ό,τι καλύτερο για το καλό της επαρχίας, που προϋποθέτει μεγαλύτερη συμμετοχή φυσικών μελών.

Το περιοδικό θα έχει τις σελίδες του ανοικτές για δημοσίευση των όποιων σκέψεων και δραστηριοτήτων.

Ας είμαστε πάντα άγρυπνοι

Όλοι γνωρίζουμε το μεγάλο πρόβλημα που βασανίζει και καταστρέφει την χώρα μας κάθε καλοκαίρι, το πρόβλημα των πυρκαϊών.

Γιαυτό θα πρέπει τόσο οι αρμόδιοι φορείς όσο και όλοι οι κάτοικοι της χώρας να βρισκόμαστε σε επιφυλακή ειδικά τώρα την περίοδο του καλοκαιριού.

Ας είμαστε έτοιμοι ο καθένας με τον τρόπο του, να γίνουμε πυροσβέστες για να μπορέσουμε να προστατέψουμε τα δάση και τις γεωργικές καλλιέργειες από τις φωτιές που κάθε χρόνο κατακαίουν χιλιάδες στρέμματα δασικών, αλλά και γεωργικών εκμεταλλεύσεων, σύμφωνα με στοιχεία των αρμόδιων υπηρεσιών.

Τα προβλήματα που δημιουργούνται από αυτήν την κατάσταση είναι τεράστια διότι μειώνεται σημαντικά ο τουρισμός καθώς και τα γεωργικά προϊόντα. Αλλά όλα αυτά είναι γεγονότα δεύτερης σημασίας, γιατί όταν καίγεται ένα δάσος, χάνουμε όλοι ένα κομμάτι από τον πνεύμονά μας.

Με λίγα λόγια τα δάση είναι ο πιο μεγάλος πλούτος της χώρας μας.

Το δυσάρεστο είναι το εξής: Σύμφωνα με τις στατιστικές που κάνουν οι αρμόδιες υπηρεσίες, βλέπουμε τις φωτιές να αυξάνονται και να καίγονται όλο και περισσότερα στρέμματα και δασών αλλά και καλλιεργειών.

Παρ' όλες τις προσπάθειες που γίνονται, το κακό δεν σταματάει γιαυτό θα ήθελα να πω στους αγαπητούς αναγνώστες πως θα πρέπει να βοηθήσουμε όλοι και όχι να τα περιμένουμε από τους άλλους.

Γιατί όταν χάσουμε τα δάση είναι σαν να κανόμαστε και εμείς οι ίδιοι.

Στο σημείο αυτό ας θυμηθούμε ακόμη μια φορά την προσφορά των δένδρων στη ζωή μας. Πρώτα-πρώτα μας παρέχουν το οξυγόνο που είναι η βάση της ίδιας της ζωής, δεύτερον μας δίνουν τις πηγές μας με καθαρό νερό που συγκρατούν με τις ρίζες τους, επίσης αποτρέπουν την δημιουργία χειμάρρων και πλημμυρών.

Πέρα από την άμεση χρησιμότητά τους, μας ξεκουράζουν με την δροσιά, τον ίσκιο τους και την γαλήνη που δημιουργούν.

Επίσης καλόν θα είναι, εκτός από την προστασία των δένδρων, να φυτεύουμε δένδρα, διότι όταν φυτέψουμε κάποιο δένδρο τότε θα αγαπήσουμε περισσότερο τα δάση.

Απαραίτητο είναι να βγάλουμε από το μυαλό μας την κουτή σκέψη που κάνουν μερικοί, όταν βλέπουν κάποιον να φυτεύει κανένα πλάτανο ή φλαμουριά λένε αμέσως, κουτός είσαι και παιδεύεσαι; μήπως θα προλάβεις εσύ να κάτσεις στον ίσκιο τους; όσο να μεγαλώσει το δένδρο εσύ θα πεθάνεις.

Αναλογιστήκαμε ποτέ εμείς, όταν καθόμαστε κάτω από τα πελώρια πλατάνια και δροσιζόμαστε ότι αυτοί που τα φυτέψανε, οι περισσότεροι δεν προλάβανε να τα χαρούνε, αλλά τα χαιρόμαστε εμείς οι μεταγενέστεροι και γιαυτό έχουμε χρέος όλοι να αφήσουμε και εμείς κάτι στους άλλους.

Εζνεπίδης Λουκάς

Ρεονίκο η Κατράκι

Ακριβώς κάθετοι στο ποτάμι, δίπλα στο πετρογέφυρο του Βοϊδομάτη, υψώνεται ένας γιγάντιος βράχος.

Στην κορυφή του βρίσκονται σήμερα σκόρπια τα ερείπια της παλιάς Προγονικής δόξας.

Αξίζει ν' ανεβεί κανείς εκεί πάνω, από το μονοπάτι που ξεκινάει από το γιοφύρι ή από τη μεγάλη εκκλησία του Αγ/ Μηνά.

Η θέα από κει ψηλά, είναι εξαιρετική. Σε μεγάλο βάθος διακρίνεται τ' ορμητικό ποτάμι με τα γαλάζια του νερά.

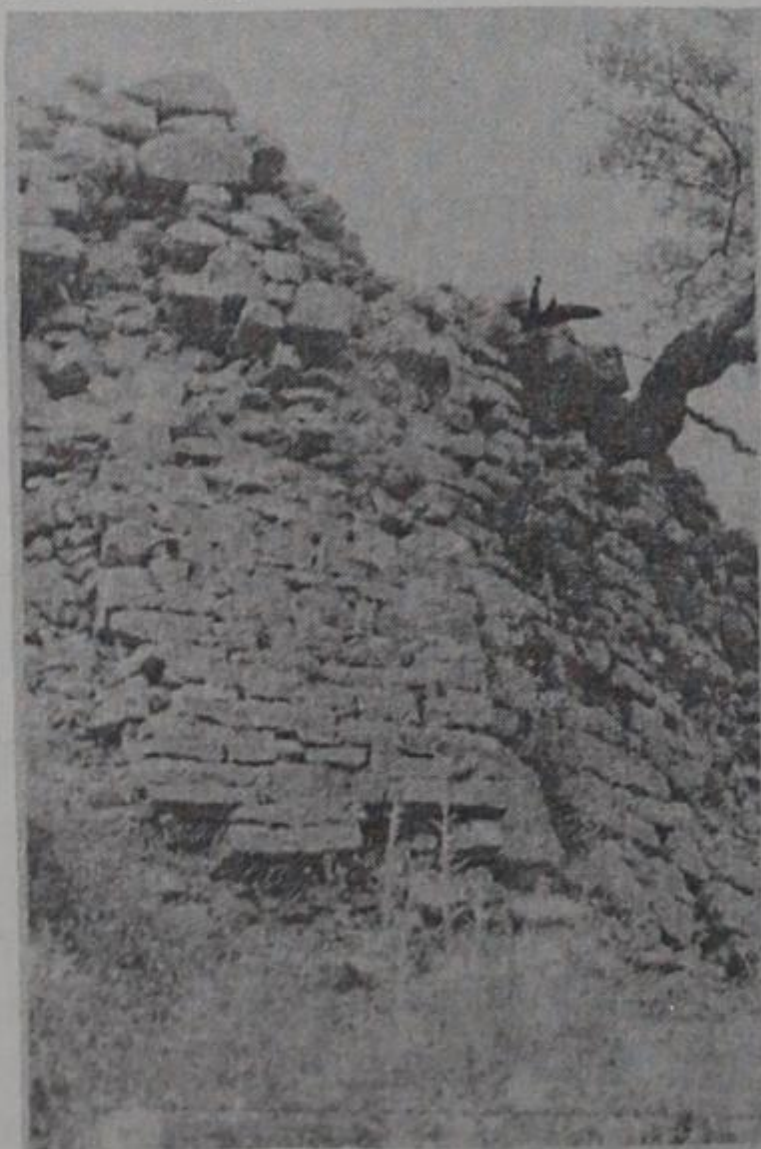
Ο φοβερός αντίλαλος φτάνει ως την κορυφή. Στ' ανατολικά προβάλλουν αγέρωχα ως τα ουράνια, τα πυργωτά βουνά του Παπίγκου και αρχίζει το θαυμάσιο φαράγγι του Βίκου. Στα Δυτικά απλώνεται ο καταπράσινος κάμπος που αυλακώνεται από τα τρία ποτάμια, τον Αώο, το Σαραντάπορο και το Βοϊδομάτη. Λαμπερά νεροπλοκάμια σμίγουν στα Ελληνοαλβανικά σύνορα κι αδερφωμένα προχωρούν μέσα σε μια όμορφη κοιλάδα, την αρχαία Τριφυλλία, ώσπου να στρίψουν πίσω από τον απόκρημνο όγκο της Νεμέρτσικας. Αχόρταγα το αν-

θρώπινο μάτι αγκαλιάζει τ' άγρια και ήρεμα τοπία που συνυπάρχουν σ' αυτή τη γωνιά της ελληνικής γης.

Σε ανάταση η ανθρώπινη ψυχή αφουγκράζεται τα μηνύματα της ζωής μες στο διάβα του χρόνου.

Και είναι δίπλα σου κι εκείνα τα χαλάσματα με τις πελεκητές πέτρες...

Παλιές δεξαμενές, θεμέλια αρχοντικών, υπολείμματα ναών και η εκκλησία της Ευαγγελίστριας που χτίστηκε το 1576 και σώζεται βουβή εκεί στις πλαγιάς την ερημιά.

Τείχη Ακρόπολης που άφησε όρθια γ

Κάποτε αυτό το κάστρο διαφέντευε τον κάμπο και είχε τον έλεγχο στο σταυροδρόμι. Το είχε οχυρώσει ο Πύρρος, όπως και τόσα άλλα. Γνώρισε δόξας αναλαμπές, καταστροφές, και πάλι δόξες, ώσπου μια μέρα καταστράφηκε για πάντα από τη μανία των άγριων ορδών του Ισαήμ στα 1382 μ.Χ.

Τα ιστορικά στοιχεία έσμιξαν με το θρύλο και τώρα ο απόηχος φτάνει σε μας και μας μιλάει για εμφύλιες διαμάχες, για σήραγγα

από την κορυφή ως το ποτάμι, για της πριγκιποπούλας, την ολόχρυση "σαρμανίτσα" που είναι κάπου μες τη γη κρυμμένη.

ΚΟΠΗ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΤΙΚΗΣ ΠΙΤΑΣ ΤΟΥ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Με το ξεκίνημα του καινούργιου χρόνου, στις 17 Φεβρουαρίου 1999, ο Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών, σε μια ζεστή και φιλική ατμόσφαιρα, έκοψε την καθιερωμένη Πρωτοχρονιάτικη Βασιλόπιτα στο Ξενοδοχείο "STANLAY".

Παρέστησαν πλέον των 100 Συγχωριανών μας και βραβεύτηκαν οι επιτυχόντες στα ΑΕΙ και ΤΕΙ για τη χρονιά που μας πέρασε, Μαρία Ευθυμίου κόρη του Ιερέα Γεωργίου Ευθυμίου, Μαρία Δημαράτου κόρη του Απόστολου Δημάρατου και ο Στέφανος Κόντος γιος του Αλέκου Κόντου.

Το νόμισμα βρήκε ο εγγονός του αείμνηστου συγχωριανού μας Δημητρίου Ράπου, ο οκτάχρονος Δημήτριος Πεφάνης, στον οποίο ο Σύνδεσμος δώρισε ένα αξιόλογο βιβλίο με τίτλο "ΗΠΕΙΡΟΣ" Εκκλησίες και Μοναστήρια.

Στη συνέχεια οι παραβρισκόμενοι συγχωριανοί γεύτηκαν την παραδοσιακή Βουρμπιανίτικη λαχανόπιτα, προσφορά του Συνδέσμου μας.

Την εκδήλωση της πίτας τίμησαν με την παρουσία τους ο Πρόεδρος της Πανηπειρωτικής Συνομοσπονδίας Ελλάδος Κος Κων/νος Αλεξίου, με το μέλος του Δ.Σ. και Νομικό Σύμβουλο της ΠΣΕ Κος Γεώργιο Γκόρτσο, ο εκπρόσωπος της Ομοσπονδίας Αδελφοτήτων Επαρχίας Κόνιτσας και Αντιπρόεδρος του Συλλόγου Ασπυχωριτών, ο αγαπητός μας Κος Χριστόδουλος Χολέβας, ο Πρόεδρος του Συνδέσμου Γοργοπόταμου Κος Γερασιμίδης και ο εκπρόσωπος του Συνδέσμου Βησσανιωτών γαμπρός στη Βούρμπιανη Κος Χρήστος Παπαντίνος.

Μετά το πέρας της πίτας, ακολούθησαν αρχαιρεσίες από τις οποίες εκλέχθηκαν

για το νέο Δ.Σ. οι συγχωριανοί μας, Γκιώκας Γεώργιος, Δημάρατος Απόστολος, Δημάρατος Αλεξάνδρα, Μποζώνας Νικόλαος, Μάρκης Δημήτριος, Σωτηρίου Έρση και Φούντου Μαρίνα.

Ο Πρόεδρος και τα μέλη του Δ.Σ. του Συνδέσμου εκφράζουν τις θερμές ευχαριστίες τους στους τιμήσαντες με την παρουσία τους την εκδήλωση και ιδιαίτερα στον Πρόεδρο της ΠΣΕ κ. Κων/νο Αλεξίου που τιμά πάντοτε με την παρουσία του όλες τις εκδηλώσεις των Συνδέσμων των χωριών της ΗΠΕΙΡΟΥ μας και ιδιαίτερα του χωριού μας της Βούρμπιανης, γενέτειρα του οραματιστή ίδρυσης της ΠΣΕ και στη συνέχεια πρώτου Προέδρου της, αείμνηστου συγχωριανού μας Μάρκου Θάνου

Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών

Ευχαριστήριο

Το Δ.Σ. του Συνδέσμου Βούρμπιανης Αθηνών, αισθάνεται την υποχρέωση να ευχαριστήσει τους παρακάτω συγχωριανούς μας, που πρόσφεραν διάφορα χρηματικά ποσά για οικονομική ενίσχυση του Συνδέσμου.

Η κα Κατίνα Λύτη-Μπάρκη, στη μνήμη του συζύγου της, αείμνηστου Στρατηγού Νικολάου Λύτη, το ποσόν των 50.000 δρχ.

Ο κος Ανδρέας Μποζώνας στη μνήμη των γονιών του, Δημητρίου και Κούλας Μποζώνα και των πεθερικών του Ιωάννη και Πολυξένης Λιόλη, το ποσόν των 10.000 δρχ.

Ο Ιατρός κος Ιωάννης Κωτούλας, στη μνήμη του πατρός του Κων/νου Κωτούλα, το ποσόν των 10.000 δρχ.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ.

ΣΧΟΛΙΑ

Μ' αυτά που γίνονται στη γειτονιά μας (Σερβία) δεν μπορούμε να μένουμε αδιάφοροι και σιωπηλοί.

Το Πανελλήνιο καταδίκασε από την πρώτη στιγμή την επέμβαση στα εσωτερικά ενός ανεξάρτητου κράτους και τους άνανδρους και καταστροφικούς βομβαρδισμούς των Αμερικανονατοϊκών.

Με την εκτόξευση του πρώτου πυραύλου, το αισθητήριο του λαού μας λειτούργησε αυτόματα.

Ο λαός σοφά σκέφτεται ό,τι ακούς στη γειτονιά σου, παντεχέτο στη γωνιά σου".

- Το ΝΑΤΟ ιδρύθηκε πριν πενήντα χρόνια για την αντιμετώπιση του κομμουνιστικού κινδύνου -όπως έλεγαν τότε- σήμερα που δεν υπάρχει αυτός ο κίνδυνος, τι χρειάζεται; θα αναβαθμιστεί, λέει ο Κλίντον και σύμφωνα με το νέο δόγμα, θα επεμβαίνει σ' όποιο σημείο του πανήτη κινδυνεύουν τα συμφέροντα του κατεστημένου. Πρόβα τζενεράλε στη Σερβία κι αν πετύχει εκεί, αλίμονο στα κράτη που θα χουν σειρά...

- Η υπουργός εξωτ. του Κλίντον κ. Ολμπράιτ γλίτωσε τη "σαπουνοποίηση" από το Χίτλερ χάρη στα φιλόξενα αισθήματα των Σέρβων. Τώρα για το ευχαριστώ τους στέλνει φονικές βόμβες. Ο σοφός λαός μας λέει: "φύλαγε φίδι το χειμώνα, να σε φάει το καλοκαίρι".

- Ο καλός χριστιανός Κλίντον δε σεβάστηκε ούτε τις Άγιες μέρες του Πάσχα. Αντί για ευχές έστειλε στον ορθό-

δοξο λαό της Σερβίας βεγγαλικά φονικών πυραύλων...

- Ωραία τα κατάφεραν οι Αμερικανονατοϊκοί φίλοι μας. Αυτοί ξεσηκώνουν τα καρβάνια των δύστυχων προσφύγων απ' το Κοσσυφοπέδιο κι εμείς πληρώνουμε τη νύφη με τη βοήθεια που τους δίνουμε.

- Στη Ρωμαϊκή ιστορία, αναφέρεται ότι ο διαστρεμμένος Νέρωνας έκαψε τη Ρώμη για να απολαύσει το φαντασμαγορικό θέμα!

Φαίνεται ότι στις μέρες μας ο Κλίντον ζήλεψε τη δόξα του και τον ξεπέρασε, αφού καίει τη Σερβία πάνω από σαράντα μέρες, και δε χορταίνει να βλέπει αποκαΐδια με διαμελισμένα ανθρώπινα σώματα...

- Όταν καταδικάζουμε μια βομβιστική ενέργεια από κάποιον τρομοκράτη που σκοτώνει αθώους ανθρώπους, πώς πρέπει να χαρακτηρίσουμε την κατ' εξακολούθηση τρομοκρατική δράση του Κλίντον στη Σερβία με χιλιάδες νεκρούς και τραυματίες; Το μεγαλύτερο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας και τον Κλίντον ως τον πιο απαίσιο τρομοκράτη των αιώνων!

- Οικολογική καταστροφή συντελείται στη Σερβία λόγω των βομβαρδισμών σε καύσιμα και χημικά εργοστάσια, με απρόβλεπτες συνέπειες στις γειτονικές χώρες και στη δική μας. Να μας φυλάξει ο θεός από ένα νέο Τσερνομπίλ κι εμάς και τα παιδιά μας.

Σ.Τ.

Σχέδιο Καποδίστριας

Όπως γνωρίζετε όλοι αγαπητοί μου συμπατριώτες από 1-1-1999 έγινε η συνένωση κοινοτήτων σε όλη την Ελλάδα. Έτσι και στον Δήμο μας έγινε η συνένωση των 24 χωριών με την ονομασία "Δήμος Κόνιτσας".

Με την ευκαιρία αυτή ας ευχηθούμε όλοι να επιτύχει το σχέδιο αυτό και να μην δημιουργήσει προβλήματα στο μέλλον.

Παλαιότερα στα χωριά ήταν φανερή η κρατική παρουσία με τον παπά, τον δάσκαλο και τον Πρόεδρο της Κοινότητας.

Τα τελευταία χρόνια η κατάσταση έχει χειροτερεύσει πολύ γιατί τα περισσότερα χωριά δεν έχουν μόνιμο παπά και ο παπάς πηγαίνει κάθε δεκαπενθήμερο.

Ο δάσκαλος έχει φύγει και αυτός γιατί δεν φρόντισαν οι εκάστοτε κυβερνήσεις να κρατήσουν τους νέους ανθρώπους στην ύπαιθρο για να κάνουν οικογένειες, με αποτέλεσμα το ένα σχολείο να κλείνει μετά το άλλο.

Έτσι, το μόνο στήριγμα που είχαν τα χωριά να φρόντιζε για όλα ήταν ο πρόεδρος και το κοινοτικό γραφείο.

Τώρα με το σχέδιο αυτό γκρεμίζεται και το τελευταίο μετερίζι και τα χωριά μας μένουν στο έλεος.

Η υπόθεση της συνένωσης έχει πολλές πρακτικές δυσκολίες.

Υπάρχουν χωριά σε μεγάλη απόσταση από το κέντρο που τον χειμώνα δημιουργούνται πολλά προβλήματα, και είναι δύσκολη η ταυτόχρονη παρακολούθηση όλων αυτών των προβλημάτων από τον Δήμο, γιατί αλλιώς είναι να φροντίζεις από την έδρα σου και αλλιώς από μακριά.

Δεν αμφιβάλλω για τις καλές προθέσεις

των αρμοδίων, πλην όμως τα προβλήματα που θα δημιουργήσουν οι συνενώσεις δύσκολα θα ξεπεραστούν.

Δεν είμαι φυσικά αντίθετος με την εφαρμογή του νόμου, αλλά διατηρώ ορισμένες επιφυλάξεις.

Εύχομαι όμως οι εξελίξεις των πραγμάτων να με διαψεύσουν και όλα να πάνε καλά.

Εزνεπίδης Λουκάς.

ΕΙΔΗΣΕΙΣ

Μετά τις ηλιόλουστες μέρες στις αρχές του Μάρτη νέες χιονοπτώσεις είχαμε, ακόμα και στα πεδινά στις 17-18 του μήνα.

Επαληθεύτηκε έτσι η παροιμία "φύλαγε ξύλα για το Μάρτη, να μην κάψεις τα παλούκια".

• Στις αρχαιρεσίες του εμποροεπ/κού Συλλόγου εκλέχτηκαν: Μπάρμπας Παναγ. Πρόεδρος, Σκορδά Αγνή Αντιπρόεδρος, Τσιγκούλη, Άννα Γραμματέας, Μίσσιος Κων. Ταμίας, Γεωργίου Παν. Μέλος.

• Με τις καθιερωμένες επετειακές ομιλίες στα Σχολεία, άρχισαν στις 24/3 οι εκδηλώσεις για την μεγάλη επέτειο της Εθνεγερσίας.

Στις 25/3 ώρα 10.30 π.μ. τελέστηκε στην εκκλησία του Αγ. Κοσμά επίσημη Δοξολογία χοροστατούντος του Μητροπολίτη κ. Ανδρέα και στις 11 επιμνημόσυνη Δέηση στο μνημείο πεσόντων και κατάθεση στεφάνων.

Επακολούθησε η παρέλαση μαθητών όλων των Σχολείων και Στρατού στην

Κεντρ. Πλατεία ενώπιον των επισήμων και πλήθους κόσμου που χειροκρότησε θερμά τους παρελεύοντες.

Στις εκδηλώσεις παραβρέθηκαν και ο τέως Υπουργός εξωτερικών κ. Κ. Παπούλιας και ο βουλευτής του ΠΑΣΟΚ κ. Ε. Μαλέσιος.

Μετά την παρέλαση εκφωνήθηκε ο πανηγυρικός της ημέρας στην αίθουσα τελετών του Δήμου από τη φιλόλογο κ. Βασιλική Παπαδάμου και ακολούθησε η απονομή βραβείων καλύτερης παιδικής συμμετοχής στο διαγωνισμό του Ο.Η.Ε. για τα ανθρώπινα δικαιώματα.

Οι φετεινές εκδηλώσεις έγιναν υπό τη σκιά των αμερικανονατοϊκών βομβαρδισμών στην Σερβία και έκδηλη ήταν η αγανάκτηση όλων των πολιτών στις μεταξύ τους συζητήσεις.

- Οι εκδηλώσεις για την Επέτειο έκλεισαν με παραδοσιακούς χορούς των μαθητών στην Πλατεία και ποιήματα, τραγούδια, σκετς πατριωτικού περιεχομένου στην αίθουσα εκδηλώσεων του Λυκείου το απόγευμα.

- Πολύ χιόνι έπεσε φέτος στο χιονοδρομικό κέντρο Βασιλίτσας, αλλά ο ακατάστατος καιρός δε βοήθησε, όσο θα'πρεπε, την προσέλευση των επισκεπτών.

- Η Εφορεία Προσκόπων Δυτ. Ελλάδας πραγματοποίησε το ετήσιο συνέδριό της στην αίθουσα τελετών του Δήμου Κόνιτσας.

- Στους Πανελλήνιους αγώνες Επιτραπέζιας Αντισφαίρισης εφήβων που

έγινε στις 3-5 Απριλίου στην Πάτρα συμμετείχε και η ομάδα του συλλόγου ΑΡΗ Βούλας της οποίας (ομάδας) μέλος είναι και ο Κ. Παγουριτζής (γιός του συμπατριώτη μας Παν. Παγουριτζή) που πήρε την 3η θέση κερδίζοντας έτσι το χάλκινο μετάλλιο.

Έρανο για τους δοκιμαζόμενους από τους βομβαρδισμούς Σέρβους πραγματοποίησε η Μητρόπολη Κόνιτσας τη Μ. Τετάρτη συγκεντρώνοντας διάφορα τρόφιμα. Επιτροπές επισκέφτηκαν τα σπίτια και στην Αγορά της πόλης συμμετείχε και ο ίδιος ο Μητροπολίτης κ. Ανδρέας.

- Για τις Πασχαλιάτικες γιορτές αρκετοί ήταν οι επισκέπτες - ξένοι και συμπατριώτες - που επισκέφτηκαν την Κόνιτσα και τα χωριά. Δυστυχώς την ημέρα του Πάσχα η συννεφιά και οι σποραδικές βροχές εμπόδισαν αρκετά το ψήσιμο στο ύπαιθρο.

- Στις 14/4 και στις 18/4 χιόνισε και πάλι στα βουνά (πάνω από τα 1.700 μ.) και έβρεξε στα πεδινά.

- Στις 21/4 ο Δήμος Κόνιτσας, το Πνευματικό Κέντρο και ομάδα πρωτοβουλίας για σταμάτημα των αμερικανονατοϊκών βομβαρδισμών στη Σερβία, πραγματοποίησαν μουσική εκδήλωση στο Δημαρχείο. Από τους συγκεντρωθέντες εγκρίθηκε ψήφισμα το οποίο καταδικάζει τους βομβαρδισμούς και απαιτεί το σταμάτημά τους.

- Εκδρομή σε διάφορες πόλεις της βορειοδυτικής Μακεδονίας πραγματοποίησαν τα μέλη της χορωδίας του

Πνευμ. Κέντρου Δήμου Κόνιτσας στις 24-25 Απριλίου.

Μετά την ορκομωσία τους ανέλαβαν υπηρεσία οι μεθοριακοί φρουροί στην περιοχή μας.

Ας ελπίσουμε πως στο εξής θα έχουμε καλύτερη φύλαξη στα σύνορά μας.

ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ

Γεννήσεις

Στην Κοζάνη ο Θωμάς και η Ευανθία Λάππα απόκτησαν αγοράκι στις 10/2/99.

Ο Αναστάσιος και η Κωνσταντινιά Μουλαΐδη απόκτησαν στις 28/2 αγοράκι στη Θεσσαλονίκη.

- Στην Κόνιτσα ο Θωμάς Σ. Βαγενάς και η σύζυγός του Μαρία απόκτησαν αγοράκι.

Γάμοι

Στις 24-4-99 στην Αθήνα παντρεύτηκε η Μαρία Κ. Μπούζμπουλα με τον Εμμανουήλ Μαθιό.

Θάνατοι

Στις 28/2 πέθανε στο Μάζι η Αλεξάνδρα Ρίζου ετών 80.

- Στην Κλειδωνιά πέθανε τη 1/3 ο Αθανάσιος Τζιουβίλας 60 ετών.

- Στις 4/3 πέθανε στην Πλαγιά η Τριανταφυλλιά Τζόλα 84 ετών.

- Στις 4/3 πέθανε στα Γιάννινα η Πηνελόπη Σπανού από το Μάζι ετών 74.

- Στις 5/3 πέθανε στην Καλλιθέα Κόνιτσας η Σταυριανή Ντίνου ετών 92.

- Στο Αγρίνιο πέθανε στις 9/3 η Ευδοκία Ρούση από τον Πύργο Κόνιτσας, ετών 83.

- Πέθανε στα Γιάννινα ο Ηλίας Μήτσης από τη Μελισσόπετρα, ετών 89, στις 10/3.

- Πέθανε στην Κόνιτσα στις 29/3 ο Δημήτριος Β. Βαγενάς ετών 71.

- Στις 31/3 πέθανε στην Αθήνα η Αλίκη Ζείνου από την Κλειδωνιά σε ηλικία 71 ετών.

- Στην Αθήνα πέθανε στις 2/4 ο Αλέξανδρος Σακκάς από το Ελεύθερο, ετών 91.

- Στις 3/4 πέθανε στο Ελεύθερο ο Ιωάννης Τζήμος, ετών 79.

- Στα Γιάννινα πέθανε ο Ανδρέας Κωτούλας από την Αγ. Παρασκευή σε ηλικία 69. ετών.

- Στην Αθήνα πέθανε η Αναστασία Μπέτζιου ετών 89, στις 9/4.

- Στις 10/4 πέθανε στην Αθήνα η Δέσποινα Βασιλικά, ετών 78.

- Σε ηλικία 93 ετών πέθανε στην Κόνιτσα την ημέρα του επίσης μνημοσύνου του γιού του, ο Δημήτριος Χατζημελετίου, ετών 93.

- Στο χωριό Πάδες πέθανε στις 30/4 η Μαρίκα Κατσαμάνη 84 ετών.

Η Μ. Κ. παρά την ηλικία της ήταν συνδρομήτρια του περιοδικού μας και περίμενε πάντα με ανυπομονησία τον ερχομό του στο χωριό.

Δημ. Σταυρίδης

Με τη συμπλήρωση δυο μηνών από το θάνατο του Δ. Σταυρίδη η σύζυγός του Ευδοκία και τα παιδιά του, προσφέρουν στη μνήμη του 10.000

δρχ. στο περιοδικό "ΚΟΝΙΤΣΑ" στο οποίο ήταν συνδρομητής από την αρχή της έκδοσής του.

Ο Δ.Σ. γεννήθηκε στο Ελεύθερο Κόνιτσας και πριν συνταξιοδοτηθεί εργαζόταν στο Δημ. Ταμείο Κόνιτσας.

Στην Κατοχή υπηρέτησε στο 15ο Σύνταγμα το ΕΛΑΣ. Έλαβε μέρος στην επιχείρηση "Χάνι Καλλιθέας" κατά των Γερμανών και τραυματίστηκε από τους Γερμανούς στη μάχη της Πέτρας Ζαγορίου. Ως το θάνατό του ήταν Γραμματέας της ΠΕΑΕΑ Κόνιτσας, εξυπηρετώντας πρόθυμα τους αντιστασιακούς της περιοχής.

• Η κ. Ευδοκία Σταυρίδη και τα παιδιά της προσφέρουν στο περιοδικό μας το ποσό των 10.000 στη μνήμη της πεθεράς της Ευθαλίας με τη συμπλήρωση 6 χρόνων από το θάνατό της.

Το τελευταίο ταξίδι

Στις 21 Μάρτη έφυγες Μητέρα για ταξίδι χωρίς επιστροφή. Ύστερα από 10 χρόνια πάλης με την αρρώστια, συμβι-

βάστηκες, παραδόθηκες. Δυο ευχές θέλω να πω στη μνήμη σου, σαν επικήδειο, σαν μνημόσυνο για ό,τι εσύ με πάθος αγάπησες: Τα φυτά, τα δέντρα,

τη φύση, την ελευθερία, τις ιδέες.

Τα Κηπάδια στο χωριό σου τις Πάδες, χορτάριασαν, ορφάνεψαν. Ποιός θα σε αντικαταστήσει; Την αγάπη που είχες για τα λουλούδια. Ποιός θα αντικαταστήσει την αγάπη που είχες για όλους τους συνχωριανούς σου; Κάποιος χωριανός σου πρότεινε να κάνουν έναν ανδριάντα με την μορφή σου. Σ' αγαπούσε όλος ο κόσμος. Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει.

Δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ.

Τα παιδιά σου

Δημητρούλα - Δέσποινα - Θανάσης

ΝΕΚΡΟΛΟΓΙΑ

ΕΦΥΓΕ ΜΙΑ ΕΥΕΡΓΕΤΙΔΑ ΤΗΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ

Στις 28 Μαρτίου 1999 έφυγε για πάντα από κοντά μας, μια άξια συνεχιστής των Μεγάλων Ευεργετών της Ηπείρου μας, η αρχόντισσα Ευγενία Σόμπολα-Τζόγια, τέκνο του αείμνηστου Νομομηχανικού Δημήτριου Τζόγια από την Βούρμπιανη Κόνιτσας.

Ο Σύνδεσμος Βούρμπιανης Αθηνών για τη μεγάλη αγάπη της, αλλά και τις συνεχείς προσφο-

ρές της προς την γενέτειρά μας, την ανακήρυξε το έτος 1995 Μεγάλη Ευεργέτιδα.

Στους συγγενείς της εκλιπούσας και ιδιαίτερα στον καλό συγχωριανό μας, Κο. Ιωάννη Οικονόμου που ήταν πάντα στο πλευρό της και χειρίζονταν όλα τα θέματα που την απασχολούσαν, υλοποιώντας παράλληλα και τις σκέψεις της ευεργετικού χαρακτήρα, απευθύνουμε εγκάρδια συλλυπητήρια.

Καλή μας Ευγενία.

Οι Βουρμπιανίτες θέλουμε σαν ύστατο χαιρετισμό, στο μεγάλο ταξίδι που δεν έχει γυρισμό, να σε συνοδεύουν τούτα τα

λίγα λόγια που είναι βγαλμένα από την καρδιά μας.

Μεγάλη μας Ευεργέτιδα, οι πατριωτικές χειρονομίες αλλά και το όνομά σου, χαράχθηκαν βαθιά στις καρδιές όλων μας, δεν θα σε ξεχάσουμε ποτέ, όχι μόνον εμείς, αλλά και οι ερχόμενες γενιές.

Ας είναι ελαφρύ το κώμα της γιαννιώτικης γης που σε σκεπάζει.

Στη μνήμη της, το Δ.Σ. του Συνδέσμου μας, αντί στεφάνου προσφέρει 5.000 δρχ. στο περιοδικό Κόνιτσα και 5.000 δρχ. στην εφημερίδα Ηπειρωτικών Μέλλων.

ΣΥΝΔΕΣΜΟΣ ΒΟΥΡΜΠΙΑΝΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

**ΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ**

ROOMS FOR RENT

(500 μ. από την είσοδο στην πόλη)

Με θέρμανση, μπάνιο κλπ.

ΘΩΜΑΣ ΝΙΤΣΑΣ

Τηλ. 22065

ΜΑΡΙΚΑΠΗ-ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ-ΜΑΤΣΗ

ΜΑΙΕΥΤΗΡ - ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΓΥΝΑΙΚΟΛΟΓΟΣ - ΟΓΚΟΛΟΓΟΣ
ΔΡ. ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ
ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΘΕΙΣΑ ΣΤΗΝ ΟΓΚΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΚΟΛΠΟΣΚΟΠΗΣΗ
ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
"THE BIRMINGHAM AND MIDLAND HOSPITAL FOR WOMEN"
BIRMINGHAM ΑΓΓΛΙΑ
ΣΥΝΕΡΓΑΤΗΣ ΜΑΙΕΥΤΗΡΙΟΥ "ΛΗΤΩ"

ΔΕΧΕΤΑΙ: ΔΕΥΤΕΡΑ - ΤΕΤΑΡΤΗ - ΠΕΜΠΤΗ 6 - 8 Μ.Μ. ΚΑΙ ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΡΑΝΤΕΒΟΥ

ΑΤΡΕΙΟ
ΤΕΡΠΑΝΔΡΟΥ 2 & ΜΕΝΑΝΔΡΟΥ
ΓΚ 151 26 ΠΕΡΙΟΧΗ Ν. ΛΕΣΒΟΣ ΑΜΙΑΡΟΥΣΙΟΥ
ΤΗΛ. 8031 52

**ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΑ ΔΩΜΑΤΙΑ
ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΔΕΜΕΡΤΖΙΔΗΣ**

ΚΟΝΙΤΣΑ

(Πάνω στον Εθνικό Δρόμο)

Τηλ. 0655/22867

**ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΚΟΓΚΟΣ
ΧΕΙΡΟΥΡΓΟΣ ΟΔΟΝΤΙΑΤΡΟΣ**

Ερμού 73 - Πλατεία Αγ. Σοφίας
Τηλ. 269342 - Θεσ/νίκη.

Ενοικιαζόμενα δωμάτια με ατομικά
μπάνια και με ιδιωτικό πάρκιν

• Παραδοσιακό Στυλ

ΧΟΥΣΟΣ ΚΩΝ)ΝΟΣ

Τηλ. (0655) 23 2 88

Κόνιτσα

ΑΝΘΟΠΩΛΕΙΟ

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΕΛΕΤΩΝ & ΜΝΗΜΟΣΥΝΩΝ

ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΤΗΛ. 0655 - 22005 ΟΙΚΙΑΣ 22113
ΚΟΝΙΤΣΑ

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Πορφυριάδη Αφροδίτη Γαλλία	Fr. 100	Μακρής Γεώργιος Πάτρα	2.000
Καρζής Ανδρέας Γερμανία	Mar. 40	Καραβελίδου Μαρίνα Κρήτη	2.000
Γκότζος Βασίλης Ελβετία	Fr. 100	Κουτρομπίνας Δημ. Καστοριά	3.000
Καρακώστα Ελένη U.S.A.	Δρχ. 7.000	Καραγιάννης Μιχ. Καστοριά	2.000
	Δρχ.	Λεοντή Σοφία Σαντορίνη	2.000
Τζιάτζιος Γεωργ. Αθήνα	5.000	Λάππας Θανάσης Λάρισα	4.000
Πριμγκύρης Χριστοδ. Αθήνα	5.000	Ζήκας Αντ. Κορωπί	2.000
Φασούλη Ευγενία Αθήνα	5.000	Αναστάσης Νικ. Καρδίτσα	2.000
Τσερώνης Μιχ. Αθήνα	1.500	Κολόκα Σοφία Λάρισα	2.000
Μπίζου Φρίντα Αθήνα	2.000	Κολώκα Χρύσα Κομοτηνή	2.000
Ζούκης Χρ. Αθήνα	2.000	Σούρλας Επαμ. Γιάννινα	4.000
Τσίμα Έλλη Αθήνα	2.000	Παπαθεμιστοκλέους Χρ. Γιάννενα	2.000
Ιερ. Παπαδημητρίου Κων. Αθήνα	1.500	Ντίνος Φώτης Γιάννενα	3.500
Σιούτη Ελευθ. Αθήνα	5.000	Καραγιάννης Βασ. Γιάννενα	3.000
Παγανια Βαρβάρα Αθήνα	2.000	Οικονόμου Ιωάν. Γιάννενα	2.000
Αδ/τα Λαγκαδιωτών Αθήνα	5.000	Φασούλης Σωτ. Γιάννενα	2.000
Ρεμπέλης Χαραλ. Αθήνα	5.000	Κολόκας Παναγ. Κόνιτσα	2.000
Ξάνθος Μιχ. Αθήνα	5.000	Κήτας Θεόδ. Κόνιτσα	2.000
Παππάς Γεωργ. Αθήνα	2.000	Βρόικος Στεφ. Κόνιτσα	5.000
Παπακώστα Ευδοξία Αθήνα	2.000	Φασούλης Κων. Κόνιτσα	2.000
Νούτσος Γεώργ. Αθήνα	3.000	Βλάχος Σόλων Κόνιτσα	3.000
Πρωτοσύγγελος Λουκ. Αθήνα	3.000	Φουνταράς Κων. Κόνιτσα	5.000
Βαρδάκης Θεοφ. Αθήνα	2.500	Κατής Χρήστος Κόνιτσα	2.000
Ζέρβας Κων. Αθήνα	5.000	Ζώτος Μάνθος Κόνιτσα	2.000
Σταμπολτάς Σωτ. Αθήνα	2.000	Χατζηρούμπης Ιορδ. Κόνιτσα	2.000
Κορτσινόγλου Αναστ. Αθήνα	3.000	Κολόκας Θεόδ. Κόνιτσα	2.000
Δάφνης Ιωάν. Αθήνα	2.000	Ρούβαλης Αποστ. Κόνιτσα	2.000
Ανδρεάδης Χρ. Αθήνα	2.000	Ευαγγέλου Ουρανία Κόνιτσα	4.000
Πίσπας Μιχ. Αθήνα	2.000	Καφετζής Δημ. Κόνιτσα	3.000
Μπάρκη Αλεξ. Αθήνα	2.000	Ρούσης Νικ. Κόνιτσα	2.000
Κυπαρίσση Μαρίνα Αθήνα	2.000	Ρούση Αριστέα Κόνιτσα	2.000
Σακελλάρη Παρασκ. Πειραιάς	5.000	Καπάιος Ιωαν. Κόνιτσα	2.000
Ταπεινόπουλος Γεωργ. Θεσ/νίκη	2.500	Ρεμπέλη Άννα Κόνιτσα	3.000
Λώτου Γλυκερία Θεσ/νίκη	2.000	Χήρας Δημ. Κόνιτσα	2.000
Αγαπίδης Θεόφιλος Θεσ/νίκη	2.000	Μπούνας Ευάγγ. Κόνιτσα	2.500
Τσουμάνη Αμαλία Θεσ/νίκη	2.000	Μίσσιου Μίρα Κόνιτσα	2.000
Χατζηνικολάου Νικ. Θεσ/νίκη	2.000	Γαϊτανίδης Μάκης Κόνιτσα	3.000
Δημόπουλος Γεωργ. Θεσ/νίκη	5.000	Ευαγγελίδης Ευαγγ. Κόνιτσα	3.000
Πανταζίδης Ευστ. Θεσ/νίκη	5.000	Ζδράβου Δέσποινα Κόνιτσα	2.000
Σίμου Λούλα Θεσ/νίκη	5.000	Καβελίδης Χρ. Κόνιτσα	2.000
Βασιλόπουλος Αθαν. Κοζάνη	5.000	Χουλιαράς Παύλος Κόνιτσα	2.000
Βρόικος Σωτ. Ρόδος	5.000	Νίκου Βασίλης Κόνιτσα	2.000
Τρουμπούκης Κων. Αίγιο	3.000	Γουσγούνης Ιωάννης Κόνιτσα	2.000
Λυμπερόπουλος Νικολ. Χαλκίδα	5.000	Ξάνθου Κων/νιά Κόνιτσα	2.000
Ζάμπος Σπύρος Αίγινα	3.000	Τσούκας Κων. Κόνιτσα	5.000
Πήχας Βασ. Κιάτο	2.000	Ζαχαράκη Ευανθία Κόνιτσα	2.000

Σπέλλας Χρ. Κόνιτσα	2.000	Σδούκος Ευάγγ. Κεφαλοχώρι	2.000
Αθανασόπουλος Βασ. Κόνιτσα	2.000	Μούσιος Χαραλ. Λαγκάδα	2.000
Δέδος Ζήκος Κόνιτσα	2.500	Κεφάλας Νικ. Πηγή	2.000
Ιερ. Καλλιντέρης Χρ. Κόνιτσα.	2.000	Κεφάλας Αλεξ. Πηγή	2.000
Κρυστάλλης Σταύρος Κόνιτσα	3.000	Πρίτσας Γεωργ. Ηλιόραχη	2.000
Ζδράβου Ερμηνεία Κόνιτσα	2.000	Βακόλας Γεωργ. Κλειδωνιά	2.000
Μάλιακας Παύλος Κόνιτσα	2.000	Πορφύρης Χρ. Οξυά	2.000
Ζήδρος Κ. Βασ. Κόνιτσα	5.000	Ιερ. Σκίρτας Άγγελος Πάδες	2.000
Πάντος Χαρ. Κόνιτσα	2.000	Λάππας Δημ. Ηλιόραχη	2.000
Παπακώστα Ευθυμ. Κόνιτσα	2.000	Λάκκας Ιωαν. Καλλιθέα	2.000
Ντάφλης Χαραλ. Κόνιτσα	5.000	Παρασκευάς Αντ. Μάζι	2.000
Κέντρο Νεότητας Κόνιτσας	3.000	Δήμου Ηλίας Πηγή	2.000
Κοτόπουλος Αθαν. Μελισσόπετρα	2.000	Πίσπας Ε. Γεωργ. Δίστρατο	2.000
Βεζαλής Αθαν. Πληκάτι	5.000	Σουφλέρης Αποστ. Καλόβρυση	2.000
Εξάρχου Θεοφ. Εξοχή	2.000	Στάγιος Γρηγ. Σταυράκι	3.000
Τσίμας Νικ. Οξυά	2.000	Τζουμάκας Βασ. Νικάνορας	3.000
Μπλιθικιώτης Παν. Λαγκάδα	5.000	Λάππας Κων. Καλλιθέα	2.000

ΕΥΧΑΡΙΣΤΗΡΙΟ

Ο Κος Αριστοτέλης Ντίνος και η οικογένειά του ευχαριστεί τον Πρόεδρο της κοινότητας Καλλιθέας Κόνιτσας Αρχιτέκτονα Κο Λάκκα Χρυσόστομο καθώς και το Κοινοτικό Συμβούλιο για την ηθική και Οικονομική συμπαράσταση που μας προσέφερε όταν κάπκε το Κο-ντέϊνερς που μέναμε λόγω των σεισμών.

Με εκτίμηση

ΝΤΙΝΟΣ ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ
Κάτοικος Καλλιθέας Κόνιτσας

Σολόχοπια

Βοζαρτινής & Λαϊκής Τέχνης

Γιάννης Σινάνης

Επταχώρι

Τηλ. 0467-84137 & 84127

ΜΕΤΕΩΡΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ ΜΑΡΤΙΟΣ

Ελαχ. θερμ.	-1.6°	3°
Μεγ. θερμ.	21.2°	26°
Σχ. υγρ.	64%	64%
Υψ. βροχής	78m.m.	74m.m.

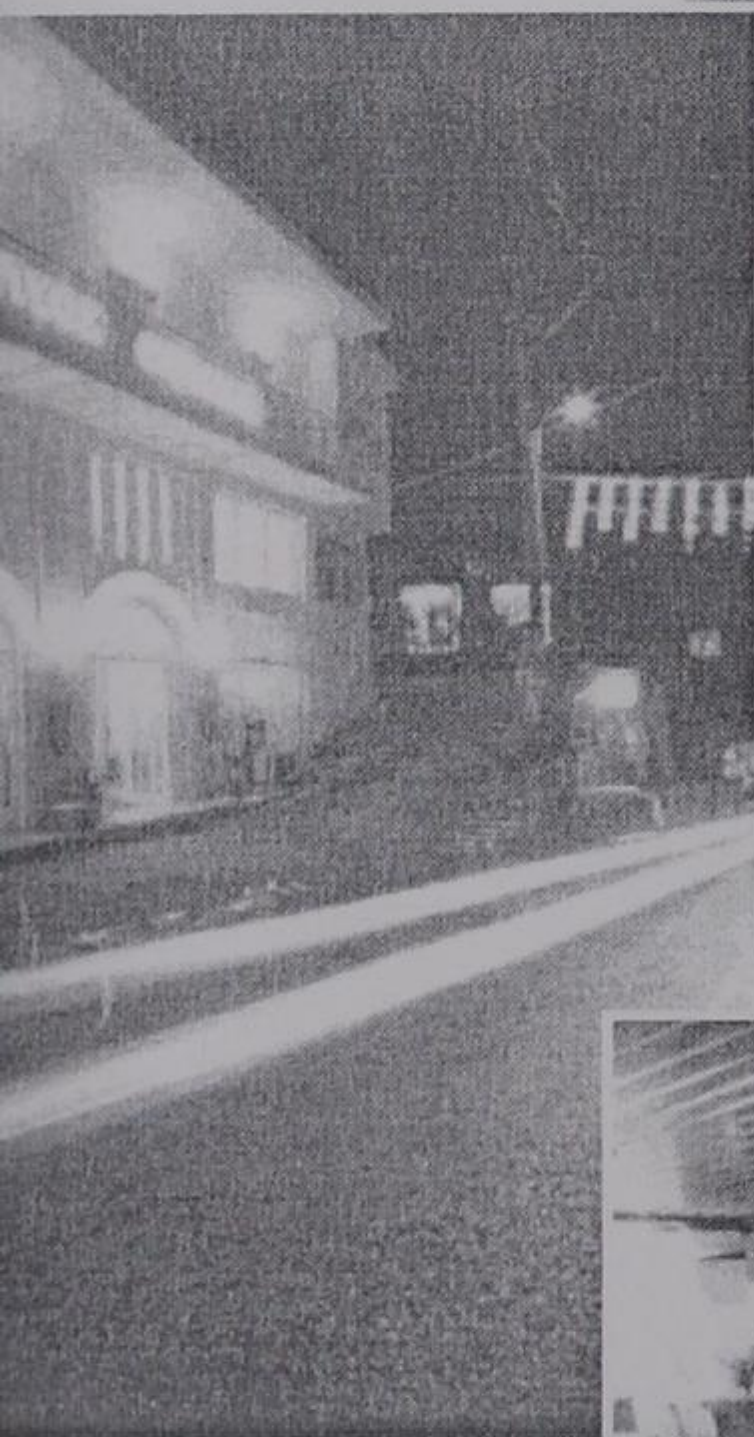
ΜΙΧΑΗΛ ΒΑΣ. ΡΕΒΑΣ

ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Τηλ.: 426.951 ΚΩΝ/ΠΟΛΕΩΣ 22 ΠΑΤΡΑ

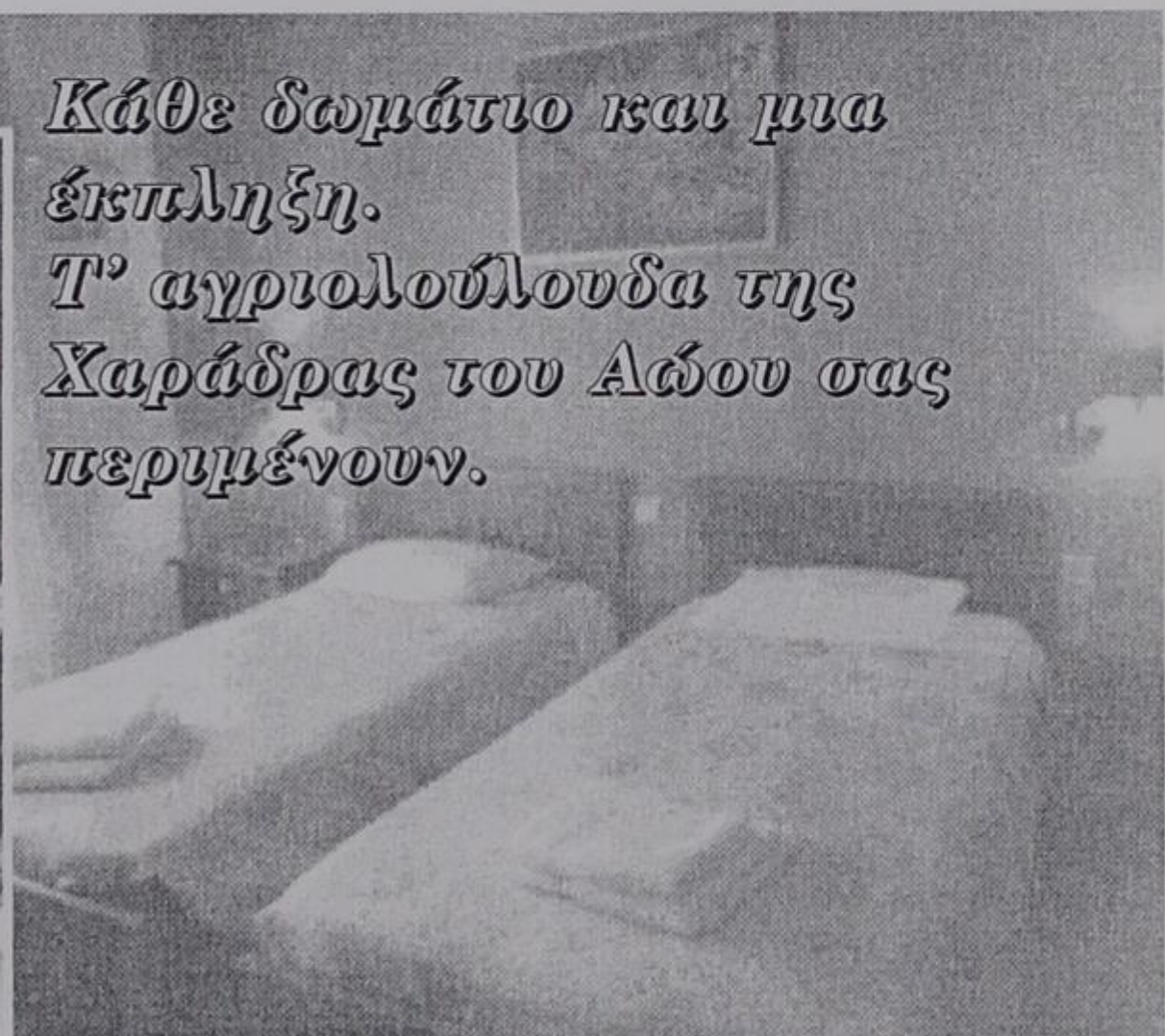
ΚΟΝΙΤΣΑΣ» ΗΟΤΕΛ

*Για να νοιώθουμε
φιλοξενούμενοι*

*Κάθε δωμάτιο και μια
έκπληξη.*

*Τ' αγριολούλουδα της
Χαράδρας του Αώου σας
περιμένουν.*

*Ζεστό οικογενεια-
επιβόλλον, δίπλα
πιάκι απολαύστε
μέροχο κρασί και
ουρο «ΑΜΠΕΛΙ
ΓΙΑ».*

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΠΛΑΤΕΙΑ ΚΟΝΙΤΣΑΣ

: (0655) 23830 - 22060 Fax.:23960